

Филолошка гимназија
Каменичка 2
11 000 Београд
тел: +381 11 2185841
интернет страна filoloska.edu.rs
e-mail info@filoloska.edu.rs

РАЗВОЈНИ ПЛАН

2026 - 2031.

Март, 2026.

САДРЖАЈ

1. УВОД

1.1. ЗАКОНСКА ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

1.2. ИНТЕРНИ ИЗВОРИ И ПОЛАЗИШТА ЗА ИЗРАДУ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

1.3. СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ

2. ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

2.1. ПРЕГЛЕД РАЗВОЈА ШКОЛЕ

2.2. УСЛОВИ РАДА ШКОЛЕ

2.2.1. МАТЕРИЈАЛО-ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ РАДА

2.2.2. КАДРОВСКИ УСЛОВИ РАДА

2.3. ПОДАЦИ О БРОЈУ УЧЕНИКА И ОДЕЉЕЊА

3. ЕВАЛУАЦИЈА

3.1. ИНТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА

3.2. ЕКСТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА

3.3. SWOT АНАЛИЗА

4. МИСИЈА И ВИЗИЈА ШКОЛЕ

3.4.1. МИСИЈА

3.4.2. ВИЗИЈА

5. МОТО ШКОЛЕ

6. ПРИОРИТЕТНИ РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ

5.1. ОПШТИ ЦИЉ

5.2. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

5.3. ЗАДАЦИ И АКТИВНОСТИ

7. ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ РАЗВОЈНИХ ЦИЉЕВА/АКЦИОНИ ПЛАН

8. КРИТЕРИЈУМИ И МЕРИЛА САМОВРЕДНОВАЊА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ

9. МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА ЗАВРШНОМ ИСПИТУ

10. МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА

ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОДРШКА

11. ПЛАН РАДА СА НАДАРЕНИМ И ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПОВЕЋАЊА САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА, РОДИТЕЉИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

13. МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА БРОЈА УЧЕНИКА

14. ДРУГЕ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ ЗА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈЕ ПОЈЕДИНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

15. ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА ОДРЕЂЕНИ НИВО И ВРСТА ОБРАЗОВАЊА-МАТУРСКИ ИСПИТ

17. ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ШКОЛИ

18. ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

19. ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА, ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА У РАД ШКОЛЕ

20. ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ

21. ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ШКОЛЕ

1. УВОД

Школа доноси свој Развојни план за сваки петогодишњи период. Развојни план садржи: приоритете у остваривању образовно – васпитног рада, план и носиоце активности, критеријуме и мерила за самовредновање планираних активности. Ова прва три дела Развојног плана биће презентована у оквиру Акционог плана који је саставни део Развојног плана. Осим тога, Развојни план садржи и : мере унапређења образовно – васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском испиту, мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за ученике којима је потребна додатна подршка, план рада са талентованим и надареним ученицима, програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и јачање сарадње међу ученицима и родитељима, запосленима и ученицима, родитељима и запосленима, мере превенције осипања броја ученика, друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета, план припреме за матурске испите, план стручног усавршавања наставника, директора, стручних сарадника, план напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника, план укључивања родитеља, односно другог законског заступника у рад школе, план сарадње са другим школама, и другим организацијама и установама од значаја за рад школе.

1.1. ЗАКОНСКА ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Развојни план Филолошке гимназије за период 2026-2031. доноси се у складу са следећим законским актима:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гл. РС“ бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025);
2. Закон о средњем образовању и васпитању („Сл. гл. РС“ 55/2013, 101/2017, 27/2018, 6/2020, 52/2021, 129/2021, 92/2023 и 19/2025);
3. Правилник о вредновању квалитета рада установе („Сл.Гласник Р.С. Просветни Гласник“, бр. 10/2019)
4. Правилник о стандардима квалитета рада установе („Сл. гласник Р.С.“, бр.14/2018 и 1/2024)
5. Правилник о стручно-педагошком надзору („Службени гласник РС“ 87/2019)
6. Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника и стручних сарадника („Службени гласник РС, 81/2017 и 48/2018).

1.2. ИНТЕРНИ ИЗВОРИ И ПОЛАЗИШТА ЗА ИЗРАДУ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Развојни план сачињен је и на основу следећих докумената:

1. Извештај о екстерној евалуацији од 2023. године
2. Извештаји о самовредновању у периоду од 2020. до 2024. године
3. Извештаји о раду школе у периоду од 2020. до 2025. године
4. Извештаји о раду директора од 2020. до 2025. године
5. Акциони планови за унапређивање квалитета рада од 2024.
6. Истраживачки налази везани за мишљење Ученичког парламента, руководиоце стручних већа и Савета родитеља, везаних за мере унапређења квалитета рада школе

1.3. СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ

Развојни план Филолошке гимназије израдио је Тим за развојно планирање у саставу:

- Драгана Тећез Иљукић, директорка школе;
- Светлана Трикић, стручни сарадник - психолог;
- Александра Стевановић, стручни сарадник-психолог;
- Данка Спасовски, стручни сарадник- психолог;
- Људмила Пендељ, наставник српског језика;
- Кристина Николић Ђурић, наставник књижевности;
- Марија Гагић, наставник енглеског језика;
- Јована Илић, наставник француског језика;
- Вера Лазаревић Вуловић, наставник руског језика;
- Добрила Димитријевић, наставник немачког језика;
- Габријела Петровић, наставник латинског језика;
- Јасмина Стојковић, наставник италијанског језика;
- Олга Арсић, наставник шпанског језика;
- Ивона Васић, наставник јапанског језика;
- Стела Гашпаровић, наставник историје;
- Владана Нушић, наставник информатике;
- Виолета Апостоловски Дупор, наставник биологије;
- Милош Реиснер, наставник филозофије;
- Чарна Радоичић, наставник аудио-визуелних уметности;
- Мирослав Миловановић, наставник физичког и здравственог васпитања.

2. ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

Филолошка гимназија је специјализована школа за обдарене ученике чији је основни задатак филолошко образовање младих. Она омогућава својим ученицима да развијају интелектуалне капацитете и широка знања, чиме стичу хуманистичко образовање и општу културу. Посебан циљ формирања ове школе је одабирање, образовање и васпитавање даровитих ученика за изучавање филолошких наука и развијање језичких знања и умећа, функционалне писмености, критичког мишљења и стваралачких способности. Школа је стекла услове да остварује савремену едукативну и педагошку

комуникацију у циљу истинског просвешћивања духа младог човека: његово усвајање, разумевање и развој социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва, као и за уважавање плурализма мишљења у изградњи сопственог система вредности и вредносних ставова. Адекватан избор ученика, специфична кадровска политика, разноврсни облици наставног рада и савремена методика у организацији наставе омогућавају висок ниво учења филолошких дисциплина. Филолошка гимназија својом васпитном и образовном делатношћу, осим циљева и задатака који су заједнички за средње школе и утврђени законским прописима, остварује и посебне циљеве и задатке:

- пружа могућност младима да стичу такво језичко функционално знање и са знање о културама цивилизација Европе, Азије, Далеког Истока, Америке и сл., које ће их оспособити за свеснију и свестранију употребу језика које изучавају,

као и за правилно разумевање и естетско доживљавање књижевних дела које су на тим језицима поникла;

- пружаће мотивисаним и обдареним ученицима најбоље стручне и педагошке услове за лингвистичко и стилистичко познавање српског језика у његовој књижевној норми и примени, као и за упознавање других живих и класичних језика;
- оствариће плуралитет методолошких приступа у анализи књижевно уметничких дела домаће и стране књижевности, са нарочитом тенденцијом ка подстицању критичког мишљења, разумевања стваралачког поступања, естетског доживљавања и формулисања сопственог вредносног суда књижевно уметничких творевина на ниво примереном за средњошколски узраст;
- потпуно овладавање основама књижевно теоријских, књижевно критичких, књижевно естетичких, стилистичких, реторичких и других аспеката филологије;
- посебно ангажовање на стицању беседничке вештине као доминантног вида језичке продукције и умећа учешћа у дебатама, са наглашеном тенденцијом на дијалектици критичког мишљења сваког ученика понаособ, уз стално уважавање различитости мишљења и неговање толеранције у опхођењу;
- подстицања креативног писања;
- потпуно овладавање основама опште лингвистике у посебном наставном предмету, као и стицање умећа реализације разноврсних лингвистичких креативних пројеката;
- оспособљавање ученике да се активно служе једним, или са више живих страних језика (енглески, француски, руски, немачки, италијански, шпански, кинески, јапански, норвешки језик), као и да у знатној мери савладају још по један страни језик факултативно (корејски, фински, чешки). У сарадњи са релевантним институцијама (амбасадама и културним центрима) у плану је реализација наставе новогрчког језика, као и увођење факултативног учења португалског језика.
- оспособљавање ученике да науче класичне језике (класични грчки и латински) и упознају античку културу и њен значај;
- истрајавање на богаћењу говорне културе ученика у оквиру свих предмета и током свих часова развијајући њихове комуникативне компетенције;
- посебно ангажовање на неговању поетског сензибилитета ученика и њиховом самосталном креативном испољавању у областима литерарног стваралаштва и беседничке активности;
- стицање практичних филолошких знања и вештина која се могу применити: коректорска умећа, вештине писаног и усменог превођења, основи новинарске и библиотекарске делатности, рецитаторске, драмске, беседничке вештине и сл.;
- дигитално описмењавање ученика;
- стицање вештина сценског израза и комуникације да би се развијало стваралачко мишљење, опажање и изражавање које се може применити у

разноврсним креативним, програмским и пројектним задацима, настави других предмета, свакодневном животу, личном усавршавању, развијању националног и културног идентитета, неговању културних навика;

- омогућава ученицима да буду мотивисани за целоживотно усавршавање и подстицање културних потреба, да развијају кључне компетенције зацртане Лисабонском конвенцијом, а посебно: комуникација на матерњем језику, учење учења, интерперсоналне, интеркултуралне и социјалне компетенције, грађанске компетенције, иницијативност и предузимљивост, и изражавање кроз културу и уметност.
- развијање стваралачког мишљења и аудио-визуелне уметничке праксе уз примену савремених технологија, као и одговорног односа према очувању културне баштине;
- омогућава ученику да тумачи функцију, намеру, поруку и утицај садржаја који се објављују у различитим медијима.
- омогућиће ученицима перманентно опште образовање из свих области знања (математика, хемија, физика, географија, и сл), као и посебне могућности интердисциплинарних приступа различитим областима људских знања и активности у координацији (нпр, философско – логичко – реторичко – поетичко – уметничка спрега многих тема људских интересовања и сл);
- организоваће истраживачки рад као систем који ће подстицати стваралачку способност и критичко мишљење ради остваривања теоријских и практичних резултата;
- одгајаће ученике у духу демократске светске заједнице, међународног разумевања и сарадње, са свешћу о грађанским правима и дужностима;
- просвешћење својих ученика школа темељи на традицији српског светосавља, православног погледа на свет, уз подстицање верске толерантности према свим другим вероисповестима;
- подстицање ученика на чување и богаћење националне културне баштине;
- образовање у складу са индивидуалним потребама и могућностима;
- свестрано и темељно ће оспособљавати ученике за продужетак образовања и успешно студирање на факултетима хуманистичко–друштвених наука.

2.1. ПРЕГЛЕД РАЗВОЈА ШКОЛЕ

Филолошка гимназија у Београду, специјализована школа за надарене ученике из свих домена филологије, национални је првенац своје врсте у српском средњошколском образовању од 1988. године, али и исход стопедест година дуге традиције Друге београдске гимназије. Основана као Друга београдска полугимназија 1870. године, развијала је, обликовала, усавршавала, али и одржала статус остварености по највишим образовним критеријумима свог, као и свих претходних времена. Таква је била и као Палилулска полугимназија (од 1870–1875), Друга нижа гимназија београдска (1875–1887), Друга београдска гимназија (1887–1898), Гимназија Вука Стефановића Караџића (1898–1903), Друга београдска гимназија (1903–1930), Државна друга мушка реална гимназија (1930–1953), Друга београдска гимназија (мешовита школа, 1953–1959), Гимназија „Иво Лола Рибар” (1959–1960), Друга београдска гимназија „Иво Лола Рибар” (1961–1977). Прва филолошка трансформација ове школе почиње још 1977. године националним концептом усмереног образовања, када је и преименована у Школу за образовање кадрова преводилачке струке „Друга београдска гимназија Иво Лола Рибар” (1977–1980), а потом и само Школа за образовање кадрова преводилачке струке „Иво Лола Рибар” (1980–1988). Током 1987. године Филолошки факултет београдског Универзитета покренуо је иницијативу оснивања филолошке гимназије, коју су подржали Градски СИЗ образовања, Завод за унапређивање васпитања и образовања Републике Србије и Завод за унапређење васпитања и образовања града Београда. Једногласном одлуком Васпитно-образовног већа Језичке школе Друга београдска гимназија „Иво Лола Рибар” заживела је идеја о огледној српској гимназији за талентоване ђаке у области филолошких знања и умећа. Оглед је био природни исход продубљене сарадње Филолошког факултета и ове језичке школе у којој су хоспитовали студенти стичући методичка искуства из непосредне наставне праксе. Ускоро је школа постала и главни центар за полагање стручних испита и добијање лиценце за рад у просвети. Званично, 14. априла 1988. године, Просветни савет СР Србије и Градски СИЗ усмереног образовања донели су одлуку о оснивању Филолошке гимназије, па је 1. септембра 1988. године уписан први разред Огледне филолошке гимназије са четири одељења смера живи језици: енглеско, француско, немачко и руско одељење, и једним одељењем класичних језика. Као специфичност огледне иновације је и посебан Програм образовно-васпитног рада Филолошке гимназије, по коме је одвојен наставни предмети Српски (тада српскохрватски) језик од наставног предмета Књижевности. На основу изузетних постигнућа и Извештаја о остваривању огледа, у судском регистру Окружног привредног суда у Београду, од 12. децембра 1990. године ова школа носи име Филолошка гимназија. Тиме је, искорачивши на виши ниво образовне посебности, Филолошка гимназија унапредила целокупну тада стодвадесетогодишњу традицију Друге београдске гимназије, као њена достојна наследница. Од једне међу најбољим београдским гимназијама, настала је јединствена међу посебним – будућа школа од посебног националног интереса српског народа. Влада Републике Србије, на својој седници од 10. маја 2007. године прогласила је Другу београдску – Филолошку гимназију школом од посебног интереса за Републику

Србију, поред Математичке и Карловачке гимназије. У трајању кроз све своје претходнице, ова школа је одликована Орденом заслуга за народ, Доситејевом наградом – коју Скупштина града Београда додељује за највиша достигнућа у образовању, као и признањем Изванредни Златни беоцуг 2015. године – признање које се додељује онима који омогућавају успешнији духовни живот града Београда, негују духовне вредности и вреднују научна и културна достигнућа.

2.2. УСЛОВИ РАДА ШКОЛЕ

Школска зграда захвата површину 2.947м квадратних. У

њеном саставу су:

- учионице и специјализоване учионице: 13 (568,72 м2)
- кабинети: 11 (488,90 м2)
- Учионица Конфуције (конференцијска сала, 50,00 м2)
- сала за физичко васпитање са свлачионицама и хигијенским просторијама (375,90 м2);
- школска библиотека: 1 просторија и помоћни простор (86,90 м2)
- просторије за наставнике: 1 зборница (45 м2) и „плави салон” (20 м2)
- просторије за педагошко-организационе, психолошке и административне делатности: 3 (84,5 м2)
- холови, ходници, степеништа, санитарне и помоћне просторије (1.227 м2).
- позорница на отвореном у школском дворшиту

Стални санационо-технички радови на згради школе омогућавају делимично побољшање материјалних услова за образовно-васпитне делатности. Ван школске зграде ученици користе спортски терен (игралиште) површине 1.400 м2 и озелењене дворишне површине (4.738 м)

2.2.1. МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ РАДА

У претходним школским годинама, све учионице су опремљене рачунарима и видео-пројекторима. Поред тога, у осам учионица постављење су интерактивне табле. Кроз пројекат Министарства трговине, туризма и телекомуникација „Повезане школе” појачана је бежична интернет мрежа у свим учионицама и просторијама школе која се базира на АМРЕС прикључку за кабловски интернет. За потребе држања онлајн наставе у време ванредних околности обезбеђено је 30 камера Genius WideCam F100 web kamera. Данас се настава одвија у школи. У свим учионицама и у библиотеци постоје клима-уређаји. Компјутери, пројектори и клима-уређаји редовно се сервисирају. У плану је климатизовање сале за физичко васпитање.

Два панел телевизора постављена су у приземљу и на првом спрату у циљу обавештавања професора и ученика о важним догађањима у школи, као и у циљу проширивања могућности за стваралачко изражавање ученика. У холу школе, монтиране су и покретне трибине које се користе за школске прославе и приредбе.

Реновирана је библиотека, кабинети за руски, шпански, за сцеснку и аудио-визуелну уметност, сви кабинети су прилагођени предметима који се у њима изучавају, иновативна ИКТ учионица број 7 је на располагању за различите предмете и различите моделе наставе, обновљене су клупе и столице у свим учионицама где је било потребе, као и у Конфуције конференцијској сали.

2.2.2. КАДРОВСКИ УСЛОВИ РАДА

Посебни програмски садржаји, а нарочито њихов методичко-дидактички и научни аспект захтевају стално усавршавање кадровске структуре. Наставници су обавезни да се непрестано стручно, педагошки и методички усавршавају, као и у областима социјалних вештина. При избору наставника предност се даје кандидатима који су, поред највиших стручних звања (докторат, магистратура, специјализација), доказани и у педагошком приступу рада са ученицима, аутори су стручних публикација, носиоци посебних стручних признања из земље и иностранства, за које школа добија посебне препоруке са Факултета и других установа од значаја за школу.

Такође се води рачуна о подмлађивању кадрова, о њиховом стручном и научном усмеравању, упућивању на мастер студије и докторате наука. Кадровска политика управе школе је оријентисана на сопствени стручни кадар, али се подстиче и сарадња са стручним сарадницима са факултета и института. У сарадањи са Француским културним центром и Амбасадом Јапана, као и Институтом Конфуције, и са Централним заводом за немачке школе у иностранству долазе лектори, као и претходних година. Уколико се укажу могућности, настојаћемо да обезбедимо лекторе и за остале стране језике који се уче у Школи.

Квалификациона структура наставног особља

Предметни наставници са стручним степеном доктора наука: 10

Предметни наставници са стручним степеном магистра наука: 4

Предметни наставници са високом стручном спремом/ мастер: 96

Предметни наставници са специјализацијом: 1

Квалификациона структура административног особља

Теодора Миљојковић, секретар школе (на неодређено), висока стручна спрема, доктор наука
Марина Перовић, дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове, висока стручна спрема

Драгана Јанковић, референт за финансијско-рачуноводствене послове, средња стручна спрема
Милица Лагатор, референт за правне, кадровске и административне послове, техничар за одржавање информационих система, средња стручна спрема

Квалификациона структура помоћно-техничког особља

Домар, средња школа

Спремачице: основна школа

Квалификациона структура стручних сарадника

Александра Стевановић, стручни сарадник-психолог, висока стручна спрема

Светлана Трикић, стручни сарадник-психолог, висока стручна спрема

Данка Спасовски, стручни сарадник- психолог, висока стручна спрема

Споменка Трипковић, стручни сарадник-библиотекар, висока стручна спрема

Управа Школе

Драгана Ћећез Иљукић, директор школе, мастер српског језика и књижевности

Маријана Симу, помоћник директора, магистар, висока стручна спрема

Ангелина Јаношевић, помоћник директора, висока стручна спрема

Георгина Станишић, помоћник директора, висока стручна спрема

2.3. ПОДАЦИ О БРОЈУ УЧЕНИКА И ОДЕЉЕЊА

Од школске 2025/26. године Филолошка гимназија има 32 одељења. Школа има 680 ученика распоређених у одељења у којима се изучавају страни језици (енглески, немачки, француски, руски, шпански, италијански, кинески, јапански, норвешки), као и у прошлом периоду, с тим што се ове школске године група класичара није уписала. Укупно има 28 филолошких одељења (7 по години) и 4 (1 по години) за сценску и аудио-визуелну уметност. Филолошка гимназија је задржала право да конкурише са тим смером за наредну школску годину. Ради се на стратегији промоције и боље видљивости школе за наредну школску годину и наредне године. У припреми су: консултације са предметним професорима, организација отворених врата, штампање новог Информатора, прикупљање и осмишљавање промотивног материјала за друштвене мреже.

3. ЕВАЛУАЦИЈА

3.1. ИНТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА

Школа има формиран Тим за самовредновање и вредновање рада школе, који сваке школске године прати све области вредновања, са акцентом на вредновању појединих одабраних области.

Запослени у школи су упознати са значајем самовредновања и вредновања рада Школе, као и ефектима ових активности на унапређење рада појединаца и Школе у целини. Сви запослени, ученици и родитељи ученика учествују у процесу интерне евалуације, а на основу добијених података на крају сваке школске године израђује се посебан извештај о самовредновању и вредновању рада Школе, који је саставни део Годишњег извештаја.

Рад школе је заснован на актуелним, важећим општим прописима и интерним школским актима, која се редовно прате, израђују, прилагођавају и ажурирају и на тај начин омогућавају остварење циљева и стандарда образовања и васпитања, с једне, и задовољење потреба и интересовања ученика и радника школе, с друге стране.

Све активности, које школа планира и реализује, усмерене су ка истом циљу - правилном психичком, физичком и социјалном развоју ученика, унапређивању менталног здравља, њиховом образовању и стварању климе поверења у школи као институцији која настоји да остане значајан фактор образовања и васпитања. У овој школској години посебно је до изражаја дошла сарадња и активно учешће свих чланова колектива на реализацији активности у школи и изради школских докумената - школског програма, развојног плана, критеријума оцењивања. Стално унапређивање информационо-техничке опремљености школе доприноси адекватном одговору на захтеве новог начина вођења школске документације.

Школа располаже са стручно-педагошки оспособљеним наставним кадром. Отвореност за нова сазнања, континуирано стручно усавршавање наставника, примена унапређених знања и компетенција у васпитно-образовном процесу, унутрашње и спољашње праћење, организација и реализација интерних и екстерних облика усавршавања, ради размене знања, вештина и техника извођења наставе, само су неки од фактора који су допринели да ученици и наставници све више унапређују своје знање кроз практичне облике наставе у школи континуирано допуњују постојећи фонд функционалних знања. Овом циљу доприноси и примена одговарајућих дидактичко-методичких решења на часу, подстицање ученика на коришћење различитих техника учења, прилагођавање рада васпитно-образовним потребама ученика, стварање подстицајне атмосфере за рад на часу и све већа укљученост ученика у процену сопственог напретка и успеха.

Са циљем ширења позитивних утицаја на даљи развој ученика, индивидуализације и модернизације наставног процеса, као и са циљем ефикаснијег суочавања са непредвидљивим ситуацијама у школи и окружењу, у Школи ради школско руководство, стручне службе, 16 стручних већа и 13 школских тимова/стручних актива, међу којима су Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Тим за кризне интервенције, Тим за инклузивно образовање, Тим за каријерно вођење и саветовање, Тим за школски маркетинг, Тим за праћење и вредновање годишњег плана рад, Тим за самовредновање и вредновање рада школе, Стручни актив за развојно планирање и Стручни актив за развој школског програма, Тим за обезбеђивање квалитета и развој школе и Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништво, који ће наставити тренд доприноса унапређивању квалитета рада Школе, као и стварању сигурније и подстицајније средине за учење и напредовање ученика. Унапређењу процеса наставе и учења у Школи су допринеле активности додатног и допунског рада са ученицима, рад секција прилагођених интересовањима ученика, додатни и допунски рад, као и велики број разноврсних ваннаставних активности, у које се ученици укључују у великом броју, а неретко их и сами иницирају, организују и реализују, уз подршку Школског одбора, управе школе, стручне службе, наставника и Ученичког парламента.

Систем пружања подршке ученицима у Школи је у функцији њиховог личног, професионалног и социјалног развоја, а у складу са постојећим стандардима. Школа перманентно усмерава наставнике и стручне сараднике на усавршавање са циљем развоја компетенција за самовредновање, праћење и индивидуализацију наставе, унапређивање система подршке ученицима из области менталног здравља, осетљивих група, развој међупредметних компетенција, као и за активности професионалног усмеравања, каријерног вођења и саветовања ученика и промоције Школе. Овај процес се и даље развија путем додатног подстицања и оснаживања ученика за вршњачку подршку и едукацију, као и интензивније укључивање наставника, ученика, родитеља и сарадника у реализацију активности у Школи и ван ње.

Сви учесници у школском животу у највећој мери поштују писана правила и моралне норме, којима су регулисани међуљудски односи у школи. Сарадња постоји на свим нивоима, а посебан значај се придаје афирмативним иницијативама ученика, сарадника и родитеља, које се снажно подржавају у складу са могућностима и ресурсима школе. Конкретне мере и санкције, предвиђене за понашање које није прихватљиво и угрожава друге учеснике у образовно-васпитном процесу, се доследно спроводе. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања својим активностима доприноси да школа буде безбедна за све, а додатне активности овог Тима, чланова колектива и ученика су оријентисане ка едукацији ученика и наставника о превенцији свих облика дискриминације, насиља, злоупотребе психоактивних супстанци, превенцији трговине људима и слично.

Успеси и добри резултати ученика се подстичу и промовишу, посебно кроз додатни рад и рад у секцијама, као и кроз учешће у организованим хуманитарним акцијама. Школски амбијент је уређен у складу са просторним и материјално-техничким могућностима Школе, топао и употпуњен радовима ученика.

Планирање и програмирање у школи су међусобно усклађени, стручне службе функционишу у складу са најбољим интересом ученика и запослених, а руковођење је у функцији унапређења рада Школе и омогућава њен континуирани развој. Системи евиденције се перманентно усавршавају и у функцији су праћења, вредновања и самовредновања рада у школи. У школи су обезбеђени адекватни људски ресурси, који су у функцији квалитета рада школе. Учинак чланова особља се ефикасно прати и процењује кроз системе преиспитивања, који за резултат имају акционо планирање и унапређивање у складу с добијеним резултатима. Материјално-технички ресурси школе, простор, опрема и наставна средства, су у складу са могућностима и у том смислу максимално функционални и све више коришћени од стране ученика и наставника, тако да омогућавају реализацију квалитетне наставе и других активности у школи. Ипак, због сталног коришћења и општег технолошког развоја, ове ресурсе је неопходно континуирано одржавати и модернизовати.

3.2. ЕКСТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА

Рад Школе је 30. и 31. октобра и 1. новембра 2023. године проценио Тим за спољашње вредновање у саставу Гордана Станковић, Јасмина Николић, Данијела Чоловић, Ана Божиновић, Весна Муратовић Дробац, Снежана Парезановић, Жаклина Катић, са Душицом Чолаковић, просветном саветницом. Општи квалитет образовне установе утврђен је проценом остварености свих прописаних стандарда квалитета рада установе и оцењен је оценом 3.

Спољашњим вредновањем је оцењен квалитет свих области дефинисаних стандардима квалитета рада образовно-васпитних установа. Извршено на основу: анализе педагошке документације и евиденције; непосредног праћења наставе и других облика образовно-васпитног рада (укупно је посећено 46 часова); разговора са директором, помоћницима директора, стручним сарадницима, наставницима, Школским одбором, ученицима и родитељима (који су изабрани методом случајног узорка); спроведене анонимне анкете с наставницима и родитељима.

У извештају о спољашњем вредновању квалитета рада установе наведени су опис и контекст рада школе, као и детаљни описи квалитета рада у седам кључних области вредновања (школски програм и годишњи план рада, настава и учење, образовна постигнућа ученика, подршка ученицима, етос, организација и руковођење и ресурси).

Сумарна процена квалитета рада школе: сви стандарди квалитета су остварени, од чега:

- 39,1% (9 стандарда остварено је у потпуности)- оцена 4;
- 60,9% (14 стандарда) је остварено у мањој мери- оцена 3.

У извештају о реализованом спољашњем вредновању истакнуто је да је у односу на претходни циклус спољашњег вредновања Школа унапредила квалитет у појединим областима. Видљив је напредак у области образовно-васпитне подршке ученицима и усмерености и отворености Школе за сарадњу са различитим институцијама у региону и иностранству. Кроз разноврсне васпитне мере, Школа је адекватним укључивањем родитеља и релевантних институција развила ефикасан систем пружања подршке свим ученицима. У овој области се издвајају и ученицима занимљиве, и са значајним бројем укључених ученика, разноврсне ваннаставне активности.

У области наставе и учења уочена је јака страна у сегменту међусобног уважавања, прихваћености и успостављене атмосфере на часу где влада конструктивна и радна атмосфера међу ученицима и наставницима. Примећен је напредак у прилагођавању образовно-васпитним потребама ученика који је у највећој мери видљив у посвећености наставника и усмеравање кроз време и пажњу индивидуалним потребама ученика. Остаје још увек простор за унапређивање у већем прилагођавању начина рада и наставних материјала свим ученицима. На свим часовима се примећује да ученици стичу знања и у значајном мери савладавају захтеве, али се мање пажње посвећује у међусобној интеракцији и активностима процене свог и напретка осталих ученика.

Специфичност установе је видљива у свим школским документима која јасно и прегледно одражавају планиране и реализоване различите активности на свим нивоима установе. Уочена је недовољна усмереност на остваривање исхода постигнућа и развијање међупредметних и предметних компетенција, у том смислу су и оперативни планови више усмерени на садржаје. Школа је успоставила механизме за спречавање насиља који су видљиви како у области превенције тако и у области реаговања на конкретне ситуације кроз посебне активности подршке и васпитног рада са ученицима.

Сарадња и тимски рад није успостављен на свим нивоима и у тој области се примећује простор за унапређивање. Школа је препозната у заједници као установа која промовише вредности учења и подиже квалитет у области филолошких наука. Уочена је разлика у разумевању зајеничких циљева развоја Школе и начина њиховог остварења међу запосленима због чега су међуљудски односи оптерећени важним категоријама и вредностима као што су одговорност,

информисање, равномерна укљученост и транспарентност.

У Школи постоји свест о важности коришћења материјано-техничких ресурса у функцији подизања мотивације ученика и њихових бољих постигнућа. У том циљу Школа се развија у установу која континуирано подржава различите иницијативе и предузетнички дух кроз реализацију пројеката у земљи и иностранству.

Приликом редовног инспекцијског надзора Школе, реализованог у фебруару 2026. године, утврђен је незнатан степен ризика, са процентом утврђеног броја бодова 97,14 од могућих 100. Предмет инспекцијског надзора: обављање делатности средњег образовања и васпитања, општа акта школе, органи школе, планови и програм рада школе, упис ученика, формирање одељења/група, права ученика, евиденција и јавне исправе, избор учбеника, радни односи и радноправни статус запослених, примена закона од заштите становништва од изложености дуванском диму.

3.3. SWOT АНАЛИЗА

S – Снаге

Наставници

- Висок ниво стручности, академске компетентности и професионалног угледа наставника.
- Развијена професионална идентификација са школом и осећај припадности престижној институцији.
- Потенцијал за међупредметну сарадњу и иновативне наставне праксе.

Ученици

- Селективан упис обезбеђује ученике са израженим когнитивним и језичким способностима.
- Висока мотивација за учење, такмичења и академска постигнућа.
- Развијене интеркултурне и комуникационе компетенције.

Родитељи

- Висок ниво образовних очекивања и подршке образовању.
- Спремност за сарадњу са школом и укључивање у развојне активности.
- Значајан културни и друштвени капитал породица који доприноси угледу школе.

W – Слабости

Наставници

- Појачан професионални индивидуализам и могуће тешкоће у тимском раду.
- Хијерархијске и статусне разлике које могу утицати на међуљудске односе.
- Недовољно системски развијена колегијална подршка (менторство, професионалне заједнице учења).

Ученици

- Повећан академски притисак, стрес и ризик од анксиозности.
- Недовољна пажња социо-емоционалном развоју у односу на академска постигнућа.
- Хетерогеност потреба надарених ученика која отежава индивидуализацију наставе.

Родитељи

- Претерана очекивања и притисак на децу и школу.
- Захтеван и критички однос према школским политикама и наставницима.
- Неуједначен степен партнерства и учешћа у школским активностима.

О – Прилике

За наставнике

- Развој професионалних заједница учења и тимског рада.
- Континуирано стручно усавршавање у области комуникације, лидерства и управљања конфликтима.
- Укључивање у националне и међународне пројекте (нпр. Еразмус+) који подстичу сарадњу.

За ученике

- Програми социо-емоционалног учења и подршке менталном здрављу.
- Истраживачки, пројектни и интердисциплинарни модели учења.
- Међународне размене, такмичења и академска партнерства.

За родитеље

- Структурирано партнерство школа–родитељи (радионице, саветовалишта, родитељски форуми).
- Дигиталне платформе за транспарентну комуникацију и укључивање.
- Едукација родитеља о специфичним потребама надарене деце.

Т – Претње

Системске и организационе

- Честе реформе образовања и нормативне промене које изазивају несигурност и отпор.
- Недовољна институционална подршка добробити наставника и ученика.

Наставници

- Ризик од професионалног сагоревања услед високих очекивања и јавне видљивости школе.
- Конкурентност и упоређивање резултата које могу ослабити колективну културу.

Ученици

- Академско сагоревање, анксиозност и пад мотивације.
- Социјална изолованост или елитистичка перцепција у односу на друге школе.

Родитељи

- Прекомерни притисак на школу и наставнике, потенцијално конфликтан.
- Медијска и јавна експонираност проблема школе због високог статуса институције.
- Социоекономске неједнакости међу породицама које утичу на једнакост образовних шанси.

Интегрисана SWOT анализа показује да Филолошка гимназија, као школа од националног значаја, располаже изузетним људским потенцијалом (наставници, ученици, родитељи), али да управо висок академски престиж и очекивања представљају кључни извор ризика за међуљудске односе, педагошку климу и добробит свих актера. Стратешки развој школе треба усмерити ка јачању колективне културе, психосоцијалне подршке и партнерских односа.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Системске и организационе: успостављена је квалитетна сарадња с установама од значаја као и сарадња са сродним школама у иностранству; у школи је видљив и јасно изражен негативан став према насиљу, школа редовно информисе све учеснике школског живота о успесима сваког ученика, наставника, групе или одељења и промовише их као лични успех и успех школе; школа активно учествује у процесу адаптације на нову средину за сваког новопридошлог ученика и запосленог у школи; школа пружа подршку раду Ученичког парламента; у школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој; у школи се континуирано ради на примени и унапређивању стратегија за професионално усмеравање ученика; школа је отворена за сарадњу са родитељима и законским заступницима, са циљем пружања подршке и заједничког рада на напредовању ученика;	Системске и организационе: недовољно доследна примена мера и санкција за различите облике дискриминаторског понашања; Наставници Појачан професионални индивидуализам и могуће тешкоће у тимском раду; хијерархијске и статусне разлике које могу утицати на међуљудске односе; недовољно системски развијена колегијална подршка (менторство, професионалне заједнице учења); примена и праћење индивидуализованог приступан за ученике из осетљивих група. Ученици Повећан академски притисак, стрес и ризик од анксиозности; недовољна пажња социо-емоционалном развоју у односу на академска постигнућа; хетерогеност потреба надарених ученика која отежава индивидуализацију наставе. Родитељи Претерана очекивања и притисак на децу и школу. захтеван и критички однос према школској политици и наставницима.

школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група; традиција и углед школе; у школи постоје развијене стратегије подстицања ученика на учешће у ваннаставним активностима, уз поштовање правила понашања и развој одговорног односа према друштву; Наставници Висок ниво стручности, академске компетентности и професионалног угледа наставника; развијена професионална идентификација са школом и осећај припадности престижној институцији; потенцијал за међупредметну сарадњу и иновативне наставне праксе. Ученици Селективан упис обезбеђује ученике са израженим когнитивним и језичким способностима; висока мотивација за учење, такмичења и академска постигнућа; развијене интеркултурне и комуникационе компетенције; успешност на такмичењима. Родитељи Висок ниво образовних очекивања и подршке образовању. спремност за сарадњу са школом и укључивање у развојне активности; значајан културни и друштвени капитал породица који доприноси угледу школе.	неуједначен степен партнерства и учешћа у школским активностима.
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Системске и организационе: Интензивнија екстерна промоција школе с акцентом на смерове где је мања заинтересованост Заинтересованост локалне заједнице за живот школе Даљи развој мреже сарадње са организацијама у локалној заједници и на међународном нивоу Отвореност других средњих школа за сарадњу За наставнике Развој професионалних заједница учења и тимског рада; континуирано стручно усавршавање у области комуникације, лидерства и управљања конфликтима. укључивање у националне и међународне	Системске и организационе Честе реформе образовања и нормативне промене које изазивају несигурност и отпор; недовољна институционална подршка добробити наставника и ученика. Наставници Ризик од професионалног сагоревања услед високих очекивања и јавне видљивости школе; конкурентност и упоређивање резултата које могу ослабити колективну културу. Ученици Академско сагоревање, анксиозност и пад мотивације; социјална изолованост или елитистичка перцепција у односу на друге школе. Родитељи Прекомерни притисак на школу и

пројекте (нпр. Еразмус+) који подстичу сарадњу. За ученике Програми социо-емоционалног учења и подршке менталном здрављу. истраживачки, пројектни и интердисциплинарни модели учења. међународне размене, такмичења и академска партнерства. За родитеље Структурисано партнерство школа–родитељи (радионице, саветовалишта, родитељски форуми); дигиталне платформе за транспарентну комуникацију и укључивање; едукација родитеља о специфичним потребама надарене деце.	наставнике, потенцијално конфликтан, Медијска и јавна експонираност проблема школе због високог статуса институције; Социоекономске неједнакости међу породицама које утичу на једнакост образовних шанси.
---	---

4. МИСИЈА И ВИЗИЈА ШКОЛЕ

4.1. Мисија

Пружање квалитетног образовања, уз ефикасно коришћење постојећих ресурса, континуирани рад на унапређивању знања и стручности ученика и запослених, неговање општељудских вредности и подстицање личног развоја и културе понашања ученика, формирање одговорних, креативних и успешних стручњака.

- Школа са традицијом;
- конкурентност на домаћем и страном тржишту рада;
- оспособљеност ученика да самостално примењују стечена знања у пракси;
- подстицање развоја личности високих етичких и професионалних квалитета, са утемељеним комуникацијским вештинама;
- развој кључних компетенција за целоживотно учење;
- подстицање интеркултуралности и вишејезичности;
- јачање демократске културе и ученичке партиципације;
- развој професионалних компетенција наставника и организационе културе;
- јачање партнерства са родитељима и локалном заједницом;
- образовање ученика у складу са потребама појединца и друштва.

4.2. Визија

- Престижна, специјализована школа која на многим језицима света промовише најкреативније видове изражавања врлина преточених у знања и умећа.

- Савремена, ефикасна, компетентна образовно-васпитна установа, која свој рад обавља по највишим стандардима.
- Школа у којој ће се говорити најчистији и најлепши српски језик врлине.
- Место где се математичко мишљење функционализује у лингвистичким компетенцијама.
- Институција у којој сви актери образовно васпитног процеса остварују своје креативне и интелектуалне потенцијале.
- Стручан, одговоран и посвећен однос према ученику и међусобни односи засновани на толеранцији, уважавању и праведности.
- Развијен осећај припадности, подршке и подстицања самоостварења.
- Иновативна и креативна настава прилагођена потребама ученика и наставника.
- Циљ је применљиво знање, не оцена.

5. МОТО ШКОЛЕ

„Ученици филолошке гимназије су грађани света“.

6. ПРИОРИТЕТНИ РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ

6.1. ОПШТИ ЦИЉ

Унапређивање квалитета образовно-васпитног рада школе кроз системско праћење примене школског програма, развојног плана и годишњег плана рада, континуирано унапређивање наставног процеса са акцентом на примену формативног оцењивања, вршњачке подршке, јачање свеобухватне подршке ученицима са посебним освртом на ментално здравље, као и унапређивање сарадње и видљивости школе у локалној и широј заједници.

6.2. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

1. Програмирање, планирање и извештавање
2. Унапређивање наставног процеса
3. Подршка ученицима
4. Успостављање веће видљивости школе

Анализом резултата самовредновања, као и на основу континуираног праћења функционисања рада школе у области реализације наставног процеса, закључено је да је у наредном периоду потребно ставити посебан акценат на унапређење примене формативног

оцењивања у наставној пракси.

Истовремено, као приоритет се издваја развој културе самооцењивања међу ученицима, укључујући систематско формирање и вођење ученичких портфолија, као и јачање различитих облика вршњачке подршке — како унутар одељења и разреда, тако и између различитих разреда, са посебним нагласком на менторску улогу старијих ученика у односу на млађе.

6.3. ЗАДАЦИ И АКТИВНОСТИ

Задаци и активности, исходи и индикатори, као и начин праћења остваривања постављених циљева детаљно су разрађени у Акционом плану развојног плана рада Школе, који је саставни део овог Развојног плана.

7. ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ РАЗВОЈНИХ ЦИЉЕВА/АКЦИОНИ ПЛАН

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1: Унапређивање процеса програмирања, планирања и извештавања						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Усклађивање садржаја школског програма, развојног плана, годишњег плана рада	Упознавање са прописаним начелима за израду докумената Израда докумената у складу са законским оквиром уз уважавање актуелних потреба школе, запослених и узрасних, развојних и специфичних потреба ученика	Усклађени су садржаји школског програма, развојног плана и годишњег план рада Годишњи извештај садржи релевантне информације о раду школе и уклађен је са годишњим планом рада	Садржај школског програма, развојног плана, годишњег план рада и извештаја о раду школе	Преглед и анализа садржаја докумената	Стручни актив за развојно планирање Стручни актив за развој школског програма Директорка Помоћнице директорке	Јун 2026. године
Конкретизовање циљева уз уважавање актуелних потреба школе и узрасних, развојних и специфичних потреба ученика	Реализовање истраживања с циљем сагледавања актуелних потреба школе, запослених и узрасних, развојних и специфичних потреба ученика	У оперативним/ акционим плановима органа, тела, тимова конкретизовани су циљеви уз уважавање актуелних потреба школе, запослених и узрасних, развојних и	оперативни/акциони планови органа, тела, тимова	Преглед и анализа садржаја докумената	Стручни актив за развојно планирање Стручни актив за развој школског програма Директорка Помоћнице директорке	2026-2031.

		специфичних потреба ученика				
--	--	--------------------------------	--	--	--	--

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 2: Унапређивање наставног процеса						
2.1. Унапређивање формативног оцењивања						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Уједначавање разумевања формативног оцењивања као континуираног праћења и процењивања учениковог рада, залагања и напредовања у остваривању исхода учења, уз давање правовремене и јасне повратне информације која ученику помаже да разуме шта зна, шта треба да унапреди и како то може да уради.	Интерна обука наставника; анализа постојеће праксе; размена примера добре праксе	Уједначено је разумевање поступка формативног оцењивања	Реализована обука; записници; анкетни упитник показује повећано разумевање појма	Евиденција и анализа унетих формативних оцена у електронском дневнику и педагошкој свесци наставника	Директор, стручни сарадници, предметна већа	2026-2027.
Примена формативних техника на часовима	Увођење јасних критеријума успеха; повратна информација усмерена на напредак; рубрике	Формативне технике се примењују на часу	Присуство формативног оцењивања активности и учешће у дискусији, начина размишљања и аргументовања,	Увид у припреме; евиденције у дневнику; учено током посете часа	наставници	Континуирано (период важења развојног плана)

			примене знања у новим ситуацијама, сарадње у групном раду, домаћих задатака, кратих провера, белешки, самопроцена и вршњачких процена. Број ученика који учествује у дискусији износећи своје идеје и решења			
Праћење ефеката	Анализа постигнућа ученика; поређење резултата; извештаји тимова	Сprovedени су поступци с циљем сагледавања ефеката формативног оцењивања	Анализа постигнутих резултата ученика извештаји са седница одељењског и наставничког већа запажања о успесима	Извештај о самовредновању; видљив напредак у постигнућима	Тим за самовредновање	Континуирано (период важења развојног плана)
Оснаживање ученика	Упознавање ученика са критеријумима; укључивање у процену сопственог рада	Ученици умеју критички да процене свој напредак и напредак осталих ученика	Начин на који ученици користе критеријуме Број ученика који учествују у вредновању Квалитет аргументовања вредновања	Посете часовима анкете, интервјуи	Ученици наставници	Од II године, континуирано

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 3: Подршка ученицима-подстицање личног, професионалног и социјалног развоја ученика						
3.1. Повећање свести о значају менталног здравља и факторима који утичу на ментално здравље						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Уочавање фактора ризика на личном плану, на нивоу породице, на нивоу школе, на нивоу друштва; дефинисање појмова резилијентност, социо-емоционалне компетенције, осећај опште добробити	Предавања/ трибине/округли сто „Брига о менталном здрављу“ радионице/ кампање о емоционалној писмености	Повећана је свест о значају менталног здравља, учени су фактори ризика на личном плану, на нивоу породице, на нивоу школе, на нивоу друштва; дефинисани су појмови резилијентност, социо-емоционалне компетенције, осећај опште добробити	Број реализованих трибина/ предавања/округлих столова	увид у извештаје о раду евалуациони упитници, могућност примене и примена наученог	психолошкиње одељењске старешине предметни наставници еминентни стручњаци	2026/2031.
Отварање простора за дијалог, спречавање стигматизације, отварање простора за децу и родитеље да потраже помоћ која им је потребна	Трибина „Промоција важности менталног здравља и позитивних аспеката тражења помоћи“			Увид у извештаје број ученика/ родитеља који су се обратили за помоћ		
3.2.Подстицање развоја резилијентности						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Сагледавање фактора од значаја за развој резилијентности; препознавање значаја	Радионице/ предавања/ трибине/едукације „Развој резилијентности“	Сагледани су фактори од значаја за развој резилијентности; препознат је значај подржавајућег окружења,	Број реализованих	увид у извештаје о раду евалуациони	Еминентни стручњаци	2026/2031.

подржавајућег окружења, социјалних односа унутар и ван породице, поверења у сопствене снаге и слабости, вештина решавања проблема, капацитета да се носимо са снажним емоцијама...		социјалних односа унутар и ван породице, поверења у сопствене снаге и слабости, вештина решавања проблема, капацитета да се носимо са снажним емоцијама...	трибина/ предавања/ радионица	упитници могућност примене и примена наученог		
3.3. Унапређивање процеса реинтеграције након хоспитализације/боравка у дневној болници						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Дефинисање плана поновног уласка у школу, кључних појединаца, осигуравање подршке од стране вршњака, поверљивост	Јасно дефинисање корака у поступању у ситуацији повратка ученика након хоспитализације и упознавање чланова колектива са истим	Дефинисан је план поновног уласка у школу, одређени кључни појединци, осигурана подршка од стране вршњака и поверљивост података	Извештаји о спроведеним активностима	сагледавање ефикасности спроведених мера након поновног уласка у школу	кључни појединци педагошко-психолошка служба	2026/2031.
3.4. Развој вршњачке подршке						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Оснаживање ученика да у улози вршњачких едукатора преносе стечена знања заинтересованим	Обука ученика за вршњачке едукаторе (комуникација, подршка)	Вршњачка едукација-мотивисани и обучени ученици преносе стечена знања	Формирана група вршњачких едукатора	Праћење целокупног процеса мотивисања, формирања и рада вршњачких	Психолог, наставници грађанског васпитања и верске наставе	I година

ученицима		заинтересованим ученицима		едукатора и ментора		
Вршњачко учење	Организација вршњачких радионица и група за учење Размена искустава Слагалица Реципрочно подучавање Вршњачка провера Вршњачка медијација Вршњачка едукација	Ученици уче једни од других, користећи међусобне разлике као основ за унапређење знања и академских постигнућа Смањивање међугрупне тензије и подстицање сарадње	Реализоване радионице; евиденција присуства		Наставници, Ученици, ученички парламент	II година → континуирано
Менторство старијих ученика	Повезивање ученика првог разреда са ученицима менторима	Успостављено менторство	Позитивна повратна информација ученика првог разреда		Одељењске старешине	Од II године

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 4: Успостављање веће видљивости школе						
ЗАДАТАК	АКТИВНОСТ	ИСХОД	ИНДИКАТОРИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Успостављање веће видљивости школе	Снимање и постављање видео-материјала о језичким недоумицама.	Успостављена је већа видљивост школе, школа је препозната као центар иновација и васпитно-образовне изузетности у широј и ужој	Број уписаних ученика Број формираних одељења Број постављених видео-материјал на Јутјуб каналу Филолошке гимназије и	Подршка приликом израде и избор материја	Управа школе, Инстаграм редакција, Тим за Инстаграм објаве, наставници	2026/2031.
	Видео-клипови из циклуса „Зашто			Подршка приликом израде и избор	Управа школе, Инстаграм	2026/2031.

	волим Филолошку” Видео-клипови из циклуса „Упознај, сазнај, научи”	локалној и стручној заједници	квалитет њиховог садржаја Број пратилаца и анализа коментара Број посећених основних школа Број остварених сарадњи с релевантним установама Број започетих/реализов аних пројеката	материја	редакција, Тим за Инстаграм објаве	
	Отворена врата за будуће ученике у Филолошкој гимназији- трибина, презентација о раду школе, достављање информација о пријемном испиту и поцедури уписа, радионице са садашњим и будућим ученицима			Евиденција о реализованим отвореним вратима	Управа школе, наставници	2026/2031.
	Сарадња са Филолошким и Филозофским факултетом у оквиру обављања стручне праксе			Увид у решења о обављању стручне праксе	Управа школе, наставници	2026/2031.
	Представљање смерова, начина рада школе, особености школе, ваннаставних активности ученицима завршног			Евиденција о реализованим посетама основним школама Евиденција о броју ученика обухваћених посетом	Тим за каријерно вођење и саветовање, управа школе, наставници, ученици	2026/2031.

	разреда основних школа- промоција школе					
	Остваривање сарадње с релевантним институцијама и појединцима			Евиденција о оствареним сарадњама- увид у извештаје, решења о оствареној сарадњи, реализованим активностима	Управа школе, наставници	2026/2031.
	Развијање међународне сарадње и пројеката усмерених на развој кључних компетенција за целоживотно учење			Евиденција о оствареним сарадњама- увид у извештаје, решења о оствареној сарадњи, реализованим активностима	Управа школе, наставници, ученици	2026/2031.

8. КРИТЕРИЈУМИ И МЕРИЛА САМОВРЕДНОВАЊА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ

На крају сваке школске године Тим за развојно планирање разматраће реализацију Школског развојног плана и сачинити извештај који ће бити саставни део извештаја о раду школе. Такође, Тим ће посебно размотрити извештаје: о раду директорке, Наставничког већа, Савета родитеља, стручних већа и стручних сарадника, тимова, као и извештај о самовредновању рада школе. На основу процене остварености развојног плана, сугерисаће тимовима, стручним већима, ученичком парламенту и управи школе кораке и активности за наредну школску годину. У процесу самовредновања школа ће користити онлајн инструмент за самовредновање социјалне инклузије **Stessie**, као подршку процени и унапређивању инклузивне образовне праксе са циљем обезбеђивања квалитетног образовања за све ученике, унапређивања учешћа и могућности учења за све ученике, укључујући ученике из осетљивих група.

9. МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА МАТУРСКОМ РАДУ

Анализа резултата праћења образовних постигнућа и резултата ученика на матурском раду показала је да ученици Филолошке гимназија достижу висок ниво постигнућа у оквиру наставних предмета. Након анализе резултата ученика на матурском раду препозната је потреба за дефинисањем и дефинисани су задаци различитог нивоа сложености, у складу с индивидуалним особеностима ученика. На нивоу школе дефинисан је и доступан ученицима и родитељима Правилник о садржају и начину полагања матурског испита. С обзиром на чињеницу да ученици Филолошке гимназије постижу завидне резултате на матурском испиту мишљења смо да је потребно наставити с досадашњом праксом.

Мера	Носиоци	Време реализације
На часовима предмета који се полажу на матурском испиту користи се исти/сличан тип задатака који се јавља на матурском испиту	Предметни наставници	У току сваке наставне године
Оцењивање ученика писаним путем се обавља употребом тестова знања који су припремљени по узору на тестове који се примењују на матурском испиту	Предметни наставници	У току сваке наставне године
Критеријуми оцењивања у настави усаглашени су са критеријумима оцењивања на матурском испиту	Предметни наставници	У току сваке наставне године
Праћење резултата које ученици постижу на матурском испиту (извештај о реализацији матурског испита) и њихова анализа	Психолози Наставничко веће Стручна већа	Након реализованог матурског испита на крају сваке наставне године
Организација и реализација припремне наставе	Директор школе Предметни наставници	Април, мај, јун сваке наставне године
Благовремено информисање ученика и родитеља о начину полагања матурског испита и упознавање са Правилником о садржају и начину полагања матурског испита у Филолошкој гимназији	Одељењске старешине, предметни наставници	У току сваке наставне године
Школа прати промене везане за начин полагања матурског испита и благовремено информисе наставнике, ученике и родитеље	Директор школе	У току сваке наставне године

10. МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ И ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОДРШКА

Циљеви и мере:

Циљ додатне подршке у образовању и васпитању јесте постизање оптималног укључивања ученика и одраслих у редован образовно-васпитни рад, осамостаљивање у вршњачком колективу и његово напредовање у образовању и припремама за свет рада. Додатна подршка обухвата здравствене, социјалне и образовне услуге које се пружају ученицима и омогућавају му пуну друштвену укљученост и напредовање. Такође, додатном подршком обухваћени су и даровитији ученици.

Додатна подршка обезбеђује се без дискриминације по било ком основу сваком ученику, односно из друштвено осетљивих група, коме је услед социјалне ускраћености, сметње у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна подршка у образовању, здравству или социјалној заштити.

Ради остваривања додатне подршке у образовању и васпитању, школа остварује сарадњу са органима локалне самоуправе, Центром за социјални рад, Здравственим центром, Ученичким домом, основним школама, Полицијском управом и осталим установама и институцијама на локалном и ширем нивоу.

11. ПЛАН РАДА СА НАДАРЕНИМ И ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА

Изузетне способности, тј. даровитост и таленат, огледају се у натпросечној брзини, лакоћи и самосвојности са којом ученик стиче знања и вештине или поседује изразите способности у одређеној области, и то када се пореди са ученицима истог узраста и сличног претходног искуства релевантног за овладавање датом области.

За рад са талентованим и надареним ученицима, предвиђени су следећи кораци:

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Када предметни наставници препознају ученике који показују изразит таленат и надареност за одређену област или предмет, ту информацију деле са одељењским старешинама, родитељима, психолошом службом и Тимом за инклузивно образовање. Селекција се врши на основу интервјуа и свих других релевантних извора сазнања.

2. ОБРАЗОВНА РЕШЕЊА

Када се изврши идентификација надарених/талентованих ученика, потребно је одредити степен или ново на коме ће се радити са њима, те активности треба планирати тако да одговарају

конкретном случају. Обогаћивање програма и диференцијација курикулума, било кроз индивидуализацију, било кроз ИОП процедуре изводи у складу са законским документима.

ИЗВАН РЕДОВНЕ НАСТАВЕ:

- слободне активности (секције);
- додатна настава из појединих предмета;
- подстицање и подршка у укључивање у рад Истраживачке станице у Петници, Регионалног центра за таленте, невладиних организација, семинара, летњих кампова и сл.

У РЕДОВНОЈ НАСТАВИ:

- коришћење напреднијих уџбеника;
- прилика да брже прође кроз базично градиво;
- самосталан истраживачки рад;
- рад са ментором;
- сложенији задаци;
- индивидуални и диференцирани облици рада на часу;
- интегрисана настава;
- диференцирана настава;
- пројектна настава;
- задаци који су блискији ономе што заиста раде стручњаци из тог домена;
- дивергентни задаци, они који омогућавају различите приступе и различита решења;
- едукативни излети и посете различитим институцијама;
- гостујући предавачи.

3. МОТИВИСАЊЕ НАПРЕНИХ И ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА

У Филолошкој гимназији јавним похваљивањем (кроз књигу обавештења, сајт или школски часопис, друге медије), истицањем постигнутих резултата ученика на такмичењима, укључивањем у презентацију Школе, постављањем талентованих ученика у улогу оних који и сами едукују друге ученике развија се доживљај да се њихове способности виде, цене и подржавају.

ПЛАН РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРЕНИМ УЧЕНИЦИМА

Активност	Носиоци активности	Време реализације
Упознавање наставника са начинима испољавања изузетних способности: усвајање знања и вештина за краће време, уз мање понављања; поседовања знања и вештина које би требало тек да се усвоје; поседовање знања и вештина које значајно превазилазе оквире одређеног програма наставе и учења	психолози	септембар

Препознавање проценом склоности и способности	Предметни наставници и психолози	Октобар, прво полугодиште
Идентификација надарених и талентованих ученика- преглед документације и резултата процене способности и склоности ученика; прикупљање наставничких запажања; Прикупљање вршњачких номинација; прикупљање података из интервјуа са ученицима кандидатима за прилагођавање у раду и ИОП-а 3 и интервјуа са њиховим родитељима	Тим за инклузивно образовање	Током првог полугодишта
Поштовање принципа ваљаног препознавања изузетних способности заснованог на вишеструким методама прикупљања и изворима података; једнако праведно према особама из различитих демографских група и култура; да се препознају изузетне способности у свим областима и у оквиру различитих педагошко-психолошких профила ученика.	Психолошкиње Тим за инклузивно образовање	континуирано
Процена достигнутог нивоа компетентности и успеха у одређеној области заснованог на подацима о успеху у процесу школовања/на такмичењима, олимпијадама, конкурсима; резултатима на стандардизованим тестовима; резултатима на пријемном испитуа за упис.	Психолошкиње наставници	Током године
Дефинисање посебних образовних потреба које произилазе из изузетних способности за индивидуалног ученика:	Психолошкиње Наставници Тим за инклузивно образовање	Током године
Пружање подршке ученицима са изузетним способностима у образовању: израда педагошког профила ученика и израда мера индивидуализације; обогаћивање, продубљивање и	Психолошкиње Тим за инклузивно образовање	Током године

проширивање садржаја образовно васпитног рада применом мера индивидуализације и индивидуалног образовног плана (ИОП 3)		
Утврђивање права на ИОП 3, израда ИОП-а 3, вредновање и измена ИОП-а 3	Предметни наставници, психолози	Током школске године
Подршка у ваннаставним активностима у школи/такмичења, смотре... Упознавање са календаром такмичења и смотри Министарства просвете	Предметни наставници Помоћници директорке	Током године
Остваривање сарадње са установама од значаја за подстицање напредовања надарених и талентованих ученика	Директорка школе помоћници директорке наставници	Током школске године
Размене ученика	Директорка школе помоћници директорке наставници	Током школске године
Упознавање ученика са радом Фонда за младе таленте/ конкурси за финансирање студената у Републици Србији и иностранству и финансирање кратких студијских путовања и услова за добијање стипендије за изузетно надарене ученике и студенте	Психолошкиње наставници	Током године
Презентације радова, евалуација са такмичења	Предметни наставници и ученици	Јун

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ЈАЧАЊЕ САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА, РОДИТЕЉИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

У Филолошкој гимназији, у циљу осигурања безбедних и оптималних услова за несметан боравак и рад ученика, заштите од свих облика дискриминације, насиља, злостављања и

занемаривања у Школи ће се реализовати Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и поступати у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Циљ програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања је идентификовање свих облика дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ученика и њихове повезаности са школским и породичним амбијентом; развијање потенцијала школе за примену мера превенције (стварање безбедне средине за живот и рад ученика) и мера интервенције (адекватно реаговање у ситуацијама када се јавља било који облик дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ученика).

Задатак програма је развијање климе културе поштовања и уважавања личности, нетолерисања насиља, одговорности свих, обавезности на поступање; упознавање ученика, родитеља и наставника са Општим протоколом за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања; упознавање свих субјеката наставног процеса са процедуром за спречавање и реаговање у ситуацијама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или сумње на њихово присуство; упознавање са процедуром када и како се реагује на приговоре ученика, родитеља; упознавање са процедуром како се ученици и родитељи информишу о предузетим мерама поводом њихових приговора; израда и реализација програма превентивних и интервентних активности; процена безбедности (сагледавање нивоа ризика); праћење и процена ефеката предузетих мера у заштити ученика; сарадња са релевантним установама; извештавање стручним телима и органима управљања; повећање компетенција запослених за уочавање и решавање проблема (стручно усавршавање); повећање компетенција родитеља; упућивање на рад платформе „Чувам те“; обезбеђивање мера подршке за физички и психички опоравак жртве насиља и његове социјалне реинтеграције, поверљивост података и заштита права на приватност, поштовање принципа поверљивости и принципа заштите најбољег интереса ученика; дефинисање предлога мера за појачан васпитни рад и друштвено-корисни рад; дефинисање интервентних корака у случају насиља. Са циљем развијања социјалних и комуникационих вештина ученика, ради бољег упознавања себе и других, изградње позитивних односа са другима, прихватања одговорности за исказана осећања и управљање својим понашањем, на часу одељењског старешине обрађују се радионице за ученике на тему узајамности, лојалности према групи и спремности да се доприноси добробити групе, сагледавања тачке гледишта друге особе, могућности сагледавања и себе и других са становишта треће особе, разграничавање сопственог гледишта од онога што се може сматрати гледиштем просечног припадника групе и слично. Са циљем унапређења компетенција ученика за конструктивно решавање конфликта и превенцију даљих сукоба, у оквиру часова грађанског васпитања и на часу одељењског старешине ученицима се презентују релевантни филмски садржаји, након којих ученици имају прилику да дискутују на дату тему. Са циљем бољег структурирања и квалитетнијег коришћења слободног времена, ширења опсега интересовања и афирмације позитивних вредности ученици се усмеравају на укључивање у рад секција у школи, као и на образовне садржаје у локалној заједници. Осећању сигурности и безбедности у школи доприноси доследно дежурство наставника и школског полицајца, присуство физичког и техничког обезбеђења у школи.

Активност	Начин реализације	Носиоци активности
Упознавање родитеља ученика с Посебним протоколом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и постојањем	Реализовање предавања намењена ученицима, родитељима, наставницима о нивоима реаговања и различитим облицима насиља,	Чланови тима

Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	улогама и одговорностима и корацима поступања у ситуацији насиља	
Обука ученика, родитеља, запослених за конструктивно решавање конфликтних ситуација	Предавање на тему „Вештине комуникације“- вербална, невербална комуникација, вршњачка комуникација, партнерска комуникација, активно слушање, предавања и радионице на тему алкохолизам, наркоманија, трговина људима, малолетничка делинквенција, дигитално насиље. Упућивање у рад платформе „Чувам те“, подстицање коришћења исте Предавања еминентних стручњака	Психолошкиње Одељењске старешине Чланови Тима Еминентни стручњаци
Дигитална писменост	Радионице, предавања, трибине	Ученици Одељењске старешине Психолошкиње Еминентни стручњаци
Обележавање Дана људских права и Дана толеранције	Радионице, предавања, трибине, дебате, изложба радова	Ученици Одељењске старешине психолошкиње
Обележавање недеље сећања и заједништва	Радионице, предавања, трибине, дебате, изложба радова	Ученици Одељењске старешине психолошкиње
Обележавање пунолетства	Акција – „Рођенданци – напунили смо 18. година“	Одељењске старешине 3. разреда
Јачање компетенција наставника и чланова Тима	Стручно усавршавање чланова Тима кроз учешће у семинарима и праћење савремене литературе	Самостално
Реаговање у кризним ситуацијама	Реализовање састанка са свим запосленима; -остваривање сарадње са установама од значаја; -пружање подршке ученицима, запосленим, родитељима; -прилагођавање начина рада у складу с новонасталом ситуацијом.	Чланови Тима за кризне интервенције
Подизање нивоа осетљивости ученика за реаговање на насиље	Праћење, подстицање и учешће у обележавању дана од значаја за превенцију насиља и промоцију права деце/ученика. Мотивисање ученика за активно укључивање у рад секција.	Чланови Тима Предметни наставници

	Предавања не тему толеранција, сарадња, емпатија, уважавање различитости	Одељењске старешине Психолошка служба
Подизање нивоа безбедности ученика и континуирано праћење присуства насиља у школи	Израда Кодекса понашања за ученике, наставнике и родитеље ученика - упознавање ученика, наставника и родитеља ученика са Кодексом понашања и његова доследна примена. Доследна примена Правилника којим се дефинише употреба мобилних телефона у школи	Чланови Тима Чланови Тима
	Анализа пристиглих пријава. Поступање у складу са протоколом о поступању у случајевима насиља или сумње на насиље.	Чланови Тима
	Доследно дежурство физичко-техничког обезбеђења	Обезбеђење школе
	Праћење и подстицање доследног дежурства наставника у Школи	Дежурни наставници
	Проверавање адекватности осветљења у згради и дворишту Стално обилажење установе	Домар Обезбеђење школе
	Препознавање случајева насилног понашања; тражење помоћи од одраслих; пријављивање одељењском старешини и/или члановима Тима случајева насиља; учествовање у мерама заштите.	Ученици
	Уочавање, препознавање случајева насилног понашања и непосредно реаговање; учествовање у процесу	

Адекватно реаговање-интервенција	заштите ученика; разговарање са учесницима насиља; информисање и сарадња са родитељима; по потреби, сарадња са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања; праћење ефеката предузетих мера.	Одељењски старешина
	Прекидање насиља; уочавање и пријављивање случајева насилног понашања.	Помоћно-техничко особље
	Уочавање и пријављивање случајева насиља; покретање процеса заштите ученика; обавештавање одељењског старешине и чланова Тима; евидентирање случајева; сарађивање са Тимом за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.	Дежурни наставници
	Уочавање, препознавање случајева насилног понашања и непосредно реаговање; учествовање у процесу заштите ученика; разговарање са учесницима насиља; информисање и сарадња са родитељима; по потреби, сарадња са спољашњом мрежом заштите; праћење ефеката предузетих мера; по потреби, комуницирање са релевантним установама; евидентирање случајева и вођење документације.	Чланови Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ИНТЕРВЕНЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ И ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ

Циљ: Идентификовање свих облика дискриминације и вређања угледа, части и достојанства личности и њихове повезаности са школским и породичним амбијентом; развијање потенцијала школе за примену мера превенције (стварање сигурног и подстицајног окружења, неговање атмосфере сарадње, уважавања и конструктивне комуникације, развијање позитивног система вредности) и мера интервенције (адекватно реаговање у ситуацијама када се јавља било који облик дискриминације и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности).

Обезбеђивање услова за сигурно и подстицајно одрастање и развој сваког учесника у образовању, заштита од свих облика дискриминације и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности и социјална реинтерација дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације.

Активност	Начин реализације	Носиоци активности
Упознавање ученика, наставника и родитеља са нивоима реаговања, начинима спровођења превентивних и интервентних активности, правима, обавезама и одговорношћу	Предавање на родитељском састанку, на часовима одељењског старешине, Педагошком колегијуму, Савету родитеља. Информисање на огласним таблама	стручни сарадници, представници Тима
Подизање нивоа свести и осетљивости свих у школи-нулта толеранција на све облике дискриминације и дискриминаторног понашања	Радионице Пројектне активности Предавања	Одељењске старешине Ученички парламент, стручни сарадници, представници Тима Еминентни стручњаци
Подизање нивоа осетљивости за реаговање у случају испољене дискриминације или понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности	Предавања Радионице Саветодавни рад	Стручни сарадници представници

Повећање резилијентности Развијање просоцијалних вештина		Тима
Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности	Анализа пристиглих пријава, попуњавање Обрасца за пријаву дискриминације или понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности или сумње на присуство дискриминације или понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности. Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању. Доследно дежурство физичко- техничког обезбеђења. Праћење и подстицање доследног дежурства наставника у Школи.	чланови Тима стручни сарадници Обезбеђење Школе Чланови Тима
Оспособљавање за препознавање елемената дискриминације или понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности и реаговање у ситуацијама испољене дискриминације или понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности	Стручно усавршавање чланова Тима кроз учешће у семинарима и праћење савремене литературе	Чланови Тима

ИНТЕРВЕНТНИ КОРАЦИ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ И ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ

1. Сазнање о дискриминаторном понашању у школи:

- опажањем на основу сумње или информације да се дискриминација припрема, догађа или се догодила
непосредно

- усмено, у писаном облику, коришћењем дигиталних средстава, проверавањем од самог дискриминисаног учесника у образовању

- посредно- од родитеља, вршњака, запослених, трећих лица као сведока као и на основу анонимне пријаве.

2. Проверавање добијене информације

- прикупљање информација, поштујући принципе утврђене Конвенцијом о правима детета- директно или индиректно

- примена анонимне анкете учесника у образовању и на други начин примерен облику и врсти дискриминаторног понашања
- утврђивање одлучујућих чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на дискриминаторско понашање
- у случају непотврђене сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника у образовању
- када се потврди сумња директор и Тим за заштиту предузимају мере и активности за повреду законске забране дискриминације

3. Зауостављање дискриминаторног понашања и смиривање

- обавеза свих запослених у школи а нарочито најближег присутног запосленог, дежурног наставника или радника обезбеђења
- прекидање свих активности раздвајање и смиривање учесника
- у случају да запослени процени да не може сам да заустави дискриминаторно понашање (сукоб високо ризичан, истовремено физичко насиље) тражи помоћ
- кад се посумња у повређивање тражи се пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и Центра за социјални рад
- смиривање подразумева најпре одвојене разговоре са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем, а ако се процени да је могуће без опасности од наставака сукоба и заједно са учесницима и родитељима

4. Обавештавање и позивање родитеља

- одмах након зауостављања сукоба учесника- ученика (дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације) школа обавештава и позива родитеља
- уколико родитељ није доступан школа обавештава Центар за социјални рад

5. Прикупљање релевантних информација и консултације:

- разјашњавање околности
- анализирање чињеница на што објективнији начин
- процена нивоа дискриминације, ризика и
- предузимање одговарајућих мера и активности- Тим за заштиту
- избегавање конфузије, спречавање некоординисане акције
- по потреби укључивање Министарства, Центра за социјални рад, полиције, здравствене службе, Повереника...

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

Филолошка гимназија донела је Програм поступања установе у кризним догађајима, а који је саставни део Програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Школског програма и Развојног плана школе. Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађај карактерише:

- ~ број жртава (повређених или настрадалих)
- ~ материјална штета,
- ~ психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини,
- ~ солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- ~ Природна смрт детета/ученика;
- ~ Покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње);
- ~ Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- ~ Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- ~ Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи;
- ~ Нестанак детета/ученика;
- ~ Масовно тровање у простору установе;
- ~ Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- ~ Талачка криза;
- ~ Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- ~ Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- ~ Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- ~ Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се установа налази.

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредног стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

Тим за кризне догађаје

У циљу ефикасног поступања установе у кризним догађајима, у Школи се формира Тим за кризне догађаје у оквиру Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као његов обавезни део.

Чланови Тима за кризне догађаје биће задужени за координацију активности, пружање подршке и информисање.

Задаци Тима за кризне догађаје:

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира се Тим за кризне догађаје, који има следеће задатке:

- ~ прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;
- ~ успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
- ~ сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције;
- ~ благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
- ~ психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
- ~ израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;
- ~ организација евентуалних комеморативних активности;
- ~ праћење реализације планова и евалуација;

- ~ вођење документације и извештавање и
- ~ други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

Активности Тима за кризне догађаје биће осмишљаване и реализоване у складу са потребама, а основни **циљ** је умањивање последица кризног догађаја, спречавање ширења непроверених и узнемирујућих информација, олакшавање враћања у равнотежу погођенима кризом, превазилажење постојећих и превенција потенцијалних кризних ситуација.

Превентивне мере

Рад на развоју и унапређењу безбедносне културе ученика и запослених и едукација организовањем семинара или предавања припадника МУП-а та тему безбедности и реаговања у ситуацијама које нарушавају безбедност, појачан педагошки рад или план који се реализује на ЧОС-у. Неопходно је континуирано стручно усавршавање запослених у циљу јачања компетенција у ситуацијама које захтевају психосоцијалну подршку.

Дужности и обавезе Тима за кризне догађаје

1. Дојава о бомби – оглашава се сирена једноличним тоном у трајању од 10 секунди, затим следи пауза од 5 секунди, а онда се поново активира сирена у трајању од 10 секунди. Евакуација се спроводи кретањем према постојећем плану евакуације. Објекат се напушта у року од 5 минута до безбедне удаљености. О догађају се обавештава МУП и прелази се на онлајн наставу. Када се добије информација од МУП-а да је објекат безбедан настава се одвија у школи или се само за тај дан настава одвија онлајн уколико ученици нису у могућности да, након дојаве о бомби, стигну на часове у послеподневној смени.
2. Пожар – оглашава се сирена једноличним тоном у трајању од 10 секунди, затим следи пауза од 5 секунди, а онда се поново активира сирена у трајању од 10 секунди. Евакуација се спроводи кретањем према постојећем плану евакуације. Уколико је планом евакуације одређено кретање у правцу које је захваћено пожаром, кретање, тј. Евакуација, обавља се у правцу супротном од пожара. Објекат се напушта у року од 5 минута.
3. Оружани и терористички напад, талачка криза – обавештава се МУП. Сходно ситуацији, тј. у зависности од тренутних могућности, предузимају се адекватне мере у циљу заштите ученика и особља школе. Наставници се заједно са ученицима закључавају у учионице, удаљавају се од врата и заузимају лежећи положај док не стигне помоћ.
4. Масовна туча – осигурава се безбедност ученика, не дозвољава се напуштање објекта и позива се МУП.
5. Земљотрес – поступање у складу са постојећим планом у случају земљотреса.
6. Претња, покушај и извршење самоубиства – у зависности од ситуације, код покушаја самоубиства сваки запослени треба да настоји да спречи покушај. Обавештавају се управа школе, родитељи и стручна служба. Позива се служба

Хитне помоћи. До њеног доласка интервенишу запослени и наставници физичког који су прошли обуку за пружање прве помоћи.

Пружа се психолошке помоћ, а управа школе обавештава Институт за ментално здравље, односно обавештава се спољашња заштитна мрежа. Стручне службе у школи израђују посебан план подршке и прилагођавања у зависности од специфичности случаја.

У случају самоубиства ученика (у установи или ван установе) потребно је изградити план психосоцијалне подршке ученицима истог одељења.

7. Епидемије – сарадња са Институтом за јавно здравље „Батут”, поступање у складу са упутствима јединице локалне сапоуправе.
8. Техничко-технолошке опасности (масовно тровање у установи, изливање, експлозија, испаравање отровних материја) – оглашава се сирена и спроводи напуштање објекта према постојећем плану за евакуацију. Одмах се обавештавају спољне мреже заштите – позива се служба Хитне помоћи ради евентуалног пружања помоћи, као и МУП ради санације инцидента.
9. У оквиру Тима за кризне ситуације формира се тело које се бави организацијом догађаја (на пример, комеморације).
10. У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредног стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

Акциони план Тима за кризне догађаје

АКТИВНОСТИ	ДИНАМИКА	НОСИОЦИ
Конституисање Тима за кризне догађаје и израда плана рада	Почетак школске године	Директор школе и чланови Тима
Упознавање свих актера школе о Протоколу о поступању у установи у одговору на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање	Почетак школске године	Тим за кризне догађаје
Упућивање ученика, запослених на употребу националне платформе „Чувам те“	Септембар текуће године	Тим за кризне догађаје
Упознавање са <u>Приручником за запослене - поступање установе у кризним догађајима</u>	Септембар – октобар текуће године	Тим за кризне догађаје

Постављање плана евакуације, упутстава и постера са објашњењима о начину поступања у кризним ситуацијама на видним местима у установи	Почетак школске године	Управа школе
Континуирана сарадња са МУП-ом, центром за социјални рад, здравственим установама	Током школске године	Директор школе Стручни сарадници
Сарадња са Центром за социјални рад и МУП-ом у погледу превентивних активности (трибине, радионице, предавања, промотивни материјали)	Током школске године	Стручни сарадници и одељењске старешине
Тематске радионица (вештине комуникације, сарадња, вршњачка подршка, алтруизам, емпатија, толеранција...)	Током школске године	Професори, одељењске старешине, стручни сарадници, Тим за КД
Ваннаставне и ваншколске активности са циљем подстицања социо – емоционалног развоја (конструктивно решавање сукоба, побољшање школске климе, рад на подстицању групне кохезије, неговање осећања припадности и солидарности, јачање психолошке отпорности појединаца и колектива)	Током школске године	Ученици, наставници, одељењске старешине, Ученички парламент
Обуке запослених које обрађују теме везане за понашања и интервенције за време и након кризног догађаја, пружања прве помоћи, психосоцијалне помоћи	Током школске године	Стручна лица Дома здравља Савски венац и Института за ментално здравље
Обележавање Недеље сећања и заједништва	Прва недеља маја текуће године	Наставници, одељењске старешине
Учешће у хуманитарним акцијама и активностима	Током школске године	Ученици, наставници, одељењске старешине

Обука/информисање запослених на тему противпожарне заштите и прве помоћи	Почетак школске године	Лица са завршеном обуком
Примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама кризних догађаја	Током школске године	Тим за кризне догађаје
Сарадња са мобилним тимом за кризне интервенције	Током школске године, при појави кризног догађаја	Директор
Пружање прве помоћи, психосоцијалне помоћи свим актерима	Током школске године, при појави кризног догађаја	Сви запослени, стручни сарадници-психолози
Обавештавање о Плану раду у измењеним околностима	Током школске године, при појави кризног догађаја	Директор, Тим за кризне догађаје
Организовање комеморативних активности	Током школске године када кризни догађај за исход има смртни случај	Тим за кризне догађаје
Комуникација са медијима	Током школске године, при појави кризног догађаја	Директор
Вођење документације о реализованим активностима	Током школске године, при појави кризног догађаја	Тим за кризне догађаје
Израда извештаја о раду Тима за кризне догађаје	Август текуће године	Тим за кризне догађаје

13. МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА

На основу података о креатању ученика Филолошке гимназије током четворогодишњег школовања, Тим за развојно планирање констатовао је да се ова школа нема проблем са осипањем ученика. Школу пре завршетка школовања напушта занемарљив број ученика. Школа реализује превентивне мере осипања ученика као што су: саветодавни рад одељењских старешина, психолошкиња, директорке школе; рад стручних тимова; укључивање у решавање проблема ученика (по потреби сарадња са здравственим установама, центрима за социјални рад и др.); рад на већој препознатљивости школе. Најбољи начин да се превенира осипање ученика је да се настави са оваквом стратегијом рада школе.

1. Увод

Осипање ученика представља значајан педагошки, образовни и социјални проблем, који може имати дугорочне последице по образовни систем и индивидуални развој ученика. Филолошка гимназија, као школа за посебно надарене ученике и школа од националног значаја, има обавезу да системски и превентивно делује ради очувања школске укључености, академске мотивације и психосоцијалне добробити ученика.

2. Циљ плана

Општи циљ:

Смањење ризика од осипања ученика кроз системску превенцију, рано препознавање ризичних фактора и интервенције усмерене на академску, социо-емоционалну и мотивациону подршку ученицима.

Посебни циљеви:

- Рано идентификовање ученика у ризику од осипања.
- Јачање академске подршке и индивидуализације наставе.
- Развој социо-емоционалних компетенција ученика.
- Јачање сарадње школе и родитеља.
- Унапређење школске климе и осећаја припадности школи.

3. Фактори ризика од осипања ученика у Филолошкој гимназији

Академски фактори

- висок ниво захтева и академски притисак,
- неусклађеност између способности ученика и захтева програма,
- пад мотивације и академско сагоревање.

Социо-емоционални фактори

- анксиозност, перфекционизам и стрес,
- тешкоће у прилагођавању школском окружењу,
- недовољна социјална интеграција и осећај припадности.

Породични и социјални фактори

- притисак и превисока очекивања родитеља,
- породичне кризе и социоекономске тешкоће,
- неусклађена подршка породице образовним потребама ученика.

Школски фактори

- недовољна индивидуализација наставе,
- ограничена психосоцијална подршка ученицима,
- недовољно развијена партнерска комуникација школа–родитељи.

4. Мере и активности превенције осипања

4.1. Рано препознавање ученика у ризику

- системско праћење успеха, изостанака и понашања ученика,
- редовне анализе података у оквиру одељењских већа и тима за превенцију осипања,
- идентификација ученика са падом успеха, мотивације или повећаним изостанцима.

4.2. Академска подршка и индивидуализација

- примена индивидуализованог приступа и диференциране наставе,
- организовање допунске и додатне наставе,
- менторски рад наставника са ученицима у ризику,
- флексибилни облици провере знања и подршке учењу.

4.3. Социо-емоционална подршка ученицима

- рад школског психолога и педагога са ученицима у ризику,
- радионице социо-емоционалних вештина, управљања стресом и академске мотивације,
- групе вршњачке подршке и ученичко менторство.

4.4. Сарадња са родитељима

- индивидуални саветодавни разговори са родитељима ученика у ризику,
- едукација родитеља о специфичностима надарених ученика и академском притиску,
- јасни протоколи комуникације и партнерства школа–родитељи.

4.5. Развој позитивне школске климе

- подстицање ученичке партиципације и ученичких клубова,
- развој осећаја припадности школи кроз културне, језичке и пројектне активности,
- јачање међуљудских односа наставник–ученик и наставник–наставник.

5. Улоге и одговорности

- **Директор школе:** координација плана и обезбеђивање институционалне подршке.
- **Тим за превенцију осипања:** анализа података, планирање интервенција и праћење ефеката.
- **Одељењске старешине:** рано уочавање ризичних ученика и сарадња са родитељима.

- **Наставници:** индивидуализација наставе и академска подршка ученицима.
- **Психолошка служба:** саветодавни рад, радионице и интервенције.
- **Родитељи:** партнерство са школом у подршци ученику.

6. Показатељи успеха плана превенције осипања

- смањење броја ученика који напуштају школу или прелазе у друге школе,
- смањење броја ученика са негативним трендовима успеха и изостанака,
- повећање ученичке мотивације и осећаја припадности школи,
- унапређење сарадње са родитељима,
- позитивни резултати интерних евалуација и анкета ученика и родитеља.

7. Праћење и евалуација

- годишња анализа података о осипању и ризичним ученицима,
- редовни извештаји Тима за превенцију осипања,
- ревизија плана на основу резултата самовредновања и педагошког надзора.

8. Закључак

План превенције осипања ученика у Филолошкој гимназији заснива се на системском, интердисциплинарном и партнерском приступу, који обухвата академску, социо-емоционалну и породичну димензију развоја ученика. Континуирана примена и евалуација овог плана допринеће очувању високог квалитета образовања и добробити ученика у школи од националног значаја.

Активност	Носиоци	Учесталост праћења	Индикатори успеха
1. Редовно праћење академског успеха, изостанака и понашања ученика	Одељењске старешине, наставници	Сваки месец	Смањење броја ученика са падом успеха или честим изостанцима
2. Идентификација ученика у ризику од осипања	Тим за превенцију осипања, психолог, одељењске старешине	Сваки квартал	Број ученика идентификованих ученика и планираних интервенција
3. Индивидуализовани наставни планови и диференцирана подршка	Наставници, одељењске старешине	Континуирано током школске године	Повећање успеха ученика у ризику и редовна примена индивидуализације
4. Допунска и додатна настава за ученике у ризику	Наставници	Пре и током сваког оценог периода	Смањење броја неуспешних оцена и побољшан резултат на тестовима
5. Менторски рад са ученицима	Наставници-ментори	Континуирано, минимум један сусрет месечно	Повећање мотивације и задовољства ученика
6. Радионице социо-емоционалних вештина и управљања стресом	Психолошка служба	Два пута годишње	Побољшана емоционална стабилност и анкетни резултати ученика

7. Групе вршњачке подршке и ученичко менторство	Психолози, наставници, ученици-волонтери	Континуирано	Повећан осећај припадности школи и боља социјална интеграција
8. Индивидуални разговори са родитељима ученика у ризику	Одељењске старешине, психолог, директор	Потребно према ситуацији, минимум један пут по полугодишту	Побољшана сарадња школа–родитељи и смањење конфликта
9. Едукација родитеља о специфичностима надарених ученика и академском притиску	Психолошка служба	Једном годишње	Повећање свести родитеља и унапређење подршке код куће
10. Развој и јачање позитивне школске климе	Директор, наставници, ученички парламент	Континуирано	Висок ниво задовољства ученика, смањење жалби и конфликта
11. Континуирана анализа и евалуација плана превенције	Тим за превенцију осипања, директор	Сваки крај школске године	Извештај са препорукама за наредну годину, видљив напредак у индикаторима

14. ДРУГЕ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ ЗА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈЕ ПОЈЕДИНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује слободне активности и као мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања кроз:

- Сарадњу са партнерским школама у Србији, у региону и у иностранству а и радиће се на успостављању нових партнерских веза;
- наставак сарадње са високошколским установама од интереса за Филолошку гимназију – Филолошки факултет, Факултет драмских уметности, Филозофски факултет, Друштво за српски језик и књижевност Србије;
- наставак сарадње са амбасадама и културним центрима земаља чији се језици изучавају у нашој школи – Гете институт, Институт Конфуције, Француски културни центар, Руски дом, Институт Сервантес, British Council, Аустријски културни форум...
- припрему публикација: најбољи матурски радови из лингвистике, научни радови и есеји у Зборнику радова ученика Филолошке, припрема ученичког часописа Млади филолог и Летописа школе;
- сарадњу са установама и институцијама у локалној средини као што су: Канцеларија за младе, Центар за социјални рад, Градска библиотека, Галерија, Биоскоп, Национална служба за запошљавање, Регионални центар за таленте, Црвени крст, невладине организације, Градска управа, Полицијска управа и многе друге институције;
- организовање заједничких посета у самом граду и округу, затим излета и

- обилазака у околини града као и екскурзија;
- посете сајмовима који се одржавају у локалној средини али и другим местима;
- учествовање у предавањима, радионицама и трибинама како у школи тако и у граду;
- оснаживање рада Ученичког парламента у реализацији идеја и предлога,
- учествовање у хуманитарним акцијама;
- организовање школских приредби и културних манифестација у школи и у граду;
- обележавање светских дана и важних догађаја и датума – различитим манифестацијама;
- обуке и курсеве за ученике у циљу унапређивања знања и вештина;
- узимање учешћа у медијима и активностима везаним за презентовање школе;
- учествовање у секцијама чије се активности реализују у школи или ван школе;
- менторски рад.

15. ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА ОДРЕЂЕНИ НИВО И ВРСТА ОБРАЗОВАЊА- МАТУРКИ ИСПИТ

Матурским испитом утврђује се зрелост и оспособљеност ученика за даље школовање. Матурски испит полажу ученици који су успешно завршили четврти разред гимназије.

САДРЖАЈИ МАТУРСКОГ ИСПИТА

На смеру живи (страни) језици матурски испит се састоји од:

- писменог испита из књижевности или писменог испита из матерњег језика,
- писменог и усменог испита из првог живог (страног) језика,
- израде и одбране матурског рада.

На смеру класични језици матурски испит се састоји од:

- писменог испита из књижевности или писменог испита из матерњег језика (по избору ученика),
- писменог и усменог испита из латинског језика или писменог и усменог испита из класичног грчког језика (по избору ученика),
- израде и одбране матурског рада.

Сви предмети полажу се према програму наставе и учења који је ученик савладао током четворогодишњег образовања у гимназији за ученике са посебним способностима за филолошке науке.

На смеру сценске уметности и аудио-визуелне уметности матурски испит се састоји од:

- писменог испита из матерњег језика и књижевности;
- писменог и усменог испита из једног од два предмета: сценске уметности и аудио-визуелне уметности.
- израде и одбране матурског рада.

Сви предмети полажу се према програму наставе и учења који је ученик савладао током четворогодишњег образовања у гимназији за ученике са посебним способностима за сценске уметности и аудиовизуелне уметности.

ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН ПОЛАГАЊА МАТУРСКОГ ИСПИТА

Матурски испит полаже се у два редовна испитна рока: јунском и августовском. После августовског рока ученици полажу матурски испит у својству ванредног ученика у испитним роковима утврђеним општим актом школе.

За полагање матурског испита ученик подноси пријаву школи у року који одреди школа. У пријави наводи предмете које полаже и назив теме за матурски рад.

Ученику који се пријавио за полагање матурског испита и из оправданих разлога био спречен да полаже испит у целини или поједине делове испита, испитни одбор може да одобри полагање и ван редовних рокова.

Ученик може да одустане од полагања испита три дана пре почетка испита, о чему обавештава испитни одбор.

Припреме за полагање матурског испита спроводе се у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о садржају и начину полагања матурског испита у Филолошкој гимназији, а по смерницама датим у приручницима о полагању матурског испита за одређени смер.

Табеларни приказ активности:

Активност	Носиоци активности	Динамика	Извори доказа
Упознавање ученика са Правилником о садржају и начину полагања матурског испита у Филолошкој гимназији	Психолошкиње Одељењске старешине Предметни наставници Помоћнице директора	I полугодиште	Евиденција у дневнику образовно васпитног рада

Упознавање родитеља на родитељским састанцима са Правилником о садржају и начину полагања матурског испита у Филолошкој гимназији	Одељењски старешина и наставник који учествује у матурском испиту	I полугодиште	Записник са родитељског састанка
Формирање Испитног одбора и испитних комисија за спровођење матурског испита	Директорка	Март/ април текуће школске године	Решење о формирању испитних комисија и испитног одбора Записник са седнице Наставничког већа
Одређивање ментора за припрему ученика за матурски испит	Директорка	Почетак текуће школске године	Решење директора
Утврђивање тема за матурски рад	Наставничко веће на предлог стручних већа	Јануар текуће године	Записник са седнице Наставничког већа
Објављивање списка утврђених тема	Помоћници директорке	Фебруар текуће године	Постављен списак
Помоћ при изради матурског рада	ментори	Током другог Полугодишта текуће године	Сарадња са ментором
Израда и објављивање распореда припремне наставе за матурски испит	ментори	Мај текуће године	Распоред припремне наставе
Реализација припремне наставе, 5% од укупног годишњег фонда часова у предмету	Ментори	Април, мај, јун текуће године	Књига евиденције осталих облика обрзовно васпитног рада
Израда и објављивање распореда полагања матурског испита	Директор	Мај, јун текуће године	Распоред полагања испита
Преузимање и умножавање припремљених тестова	Помоћници директорке	Мај текуће године	Припремљени тестови за сваког ученика

Обезбеђивање материјалних и техничких услова за спровођење матурског испита	Директор, лице задужено за одржавање рачунара, администрација школе	Почетак јуна текуће године	Сви услови су испуњени за полагање матурског и завршног испита
---	---	----------------------------	--

16. ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ШКОЛИ

Задаци:

- Јачање компетенција наставника
- Унапређивање образовно-васпитног рада
- Остваривање циљева и стандарда постигнућа ученика

Стручно усавршавање запослених планира се у складу са потребама и приоритетима образовања и васпитања и приоритетним областима које утврђује министар надлежан за послове образовања. Стручно усавршавање се планира на основу личних планова стручног усавршавања запослених, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа, као и других показатеља квалитета образовно васпитног рада.

Планирано је да се стручно усавршавање обавља континуирано, кроз различите облике стручног усавршавања како екстерног тако и интерног карактера:

1. извођењем угледних часова, демонстрирањем поступака, метода и техника учења и других наставних, односно васпитних активности;
2. излагањем на састанцима стручних органа и тела које се односи на савладан програм стручног усавршавања или други облик стручног усавршавања ван установе, са обавезном анализом и дискусијом;
3. приказом стручне књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка,
4. истраживања, студијског путовања и стручне посете са обавезном анализом и дискусијом;
5. учешћем у: истраживањима, пројектима образовно-васпитног карактера у установи,
6. пројектима мобилности, програмима од националног значаја у установи, стручним и
7. студијским путовањима и посетама, међународним програмима, скуповима и мрежама, заједницама професионалног учења, програму огледа, раду модел центра;
8. обука које су акредитоване, а остварују их матични факултети, пре свега Филолошки факултет (овде се издају уверења која садрже и број бодова из Европског система преноса бодова – ЕСПБ).

9. остваривањем активности у оквиру приправничке, односно менторске праксе;
10. активностима које се односе на развијање партнерства са другим установама и развој праксе хоризонталног учења.

Школа ће пратити остваривање плана свих облика стручног усавршавања, водиће базу података за сваког наставника и стручног сарадника, а евиденцију чувати у досијеу наставника, предузимаће мере за побољшање компетенција наставника на основу процеса самовредновања. Нагласак ће бити на семинарима који се односе на: диференцирану наставу; савремене наставне методе; формативно оцењивање и употребу наставних средстава у редовној настави и употребу дигиталних технологија у настави класичној и онлајн.

На основу анализе стручног усавршавања које је спроведено у претходном периоду може се закључити да би и у наредном планском периоду требало наставити са активностима које су се добро показале у пракси:

- подстицање наставника да реализују заједничке угледне часове и активности којима се користи и подстиче корелација између наставних предмета али и сарадања и тимски рад кроз заједнички рад како наставника тако и ученика;
- омогућавање наставницима да похађају онлајн семинаре који су се показали као практичан облик стручног усавршавања који омогућава лакше прилагођавање времена реализације;
- подстицање наставника да похађају семинаре у организацији ЗУОВ-а и ЗВКОВ-а у онлајн формату;
- организација семинара за већи број наставника који би се одржавали у школи, а општег су карактера, односе се на васпитни рад, општа питања наставе... као и подстицање наставника да у што већем броју учествују;
- наставак сарадње и учешће у обукама које нуде стручна удружења, високошколске установе и друге организације.

Током развојног периода планирано је да, у складу са претходним, буду реализовани облици стручног усавршавања из што већег броја приоритетних области:

П1- Примена инклузивног и демократског приступа у васпитању и образовању у циљу обезбеђивања квалитетног образовања за све (индивидуализација и диференцијација, превенција осипања из образовања, пружање додатне образовне подршке ученицима из осетљивих група укључујући и подршку преласку ученика на следећи ниво образовања и васпитања, рад са даровитим ученицима);

П2 - Јачање компетенција за процењивање остварености образовног-васпитног рада и постигнућа ученика (праћење напредовања ученика, самовредновање, формативно оцењивање, вршњачко оцењивање);

П3 - Методика рада са ученицима којом се подстиче развој функционалних знања, вештина и ставова (учење и настава оријентисани на компетенције и исходе, активно учење, истраживачке методе, тематска настава, пројектно учење);

П4 – Унапређивање стручних - предметно методичких, педагошких и психолошких знања запослених у образовању;

П5 - Јачање васпитне улоге установе/школе у правцу развоја интеркултуралног образовања, формирања вредносних ставова неопходних за живот и рад у савременом друштву;

П6 - Унапређивање дигиталних компетенција и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији образовно-васпитног процеса;

П7 - Јачање компетенција за организацију и управљање радом установе.

Такође, током развојног периода се предвиђа и реализација различитих облика стручног усавршавања који унапређују различите компетенције како наставника тако и директора:

К1 – компетенције наставника за уже стручну област; К2 – компетенције за поучавање и учење;

К3 – компетенције наставника за подршку развоју личности детета и ученика; К4 – компетенције наставника за комуникацију и сарадњу;

К17 – компетенције директора за руковођење образовно-васпитним процесом у школи; К18 – компетенције директора за планирање, организовање и контролу рада установе; К19 – компетенције директора за праћење и унапређивање рада запослених;

К20 – компетенције директора за развој сарадње са родитељима/старатељима, органом управљања, репрезентативним синдикатом и широм заједницом;

К21 – компетенције директора за финансијско и административно управљање радом установе;

К22 – компетенције директора за обезбеђивање законистости рада установе.

Разрада врсте и облика стручног усавршавања ће бити одређена акционим планом и годишњим планом рада школе за сваку школску године у складу са понудом екстерних облика стручног усавршавања и могућностима и расположивим ресурсима школе. При томе, континуирано током развојног периода треба подстицати интерно стручно усавршавање а пре свега размену искустава и пренос знања између наставника како на нивоу стручних већа тако и на нивоу наставничког већа.

Садржај активности	Носиоци активности	Време реализације
Самопроцена личних компетенција наставника и других запослених	Сви запослени	Током године

Израда плана стручног усавршавања и разматрање на седницама стручних већа	Сви запослени	Током године
Креирање планова стручног усавршавања на нивоу школе – годишњи план стручног усавршавања у установи	Педагошки колегијум, наставници	Август
Креирање планова стручног усавршавања – акредитовани семинари, стручни скупови, трибине, конгреси, сабори...	Педагошки колегијум, наставници	Август
Информисање запослених у вези са стручним усавршавањем и напредовањем	Психолошка служба, Комисија за праћење стручног усавршавања	Током године
Хоризонтално учење на нивоу Школе (организовано и планирано преношење знања или размена професионалних искустава унутар Школе)	Председници стручних већа и руководиоци Тимова	Током године
Реализација угледних и огледних часова	Наставници	Током године
Повезивање школа, размена искустава са другим школама	Наставници, психолошка служба	Током године
Менторство наставнику приправнику	Изабрани ментори на нивоу Школе	Током године
Реализација ваннаставних активности	Руководиоци секција	Током године
Праћење онлајн едукација (вебинари и онлајн конференције)	Руководство школе, психолошка служба, наставници	Током године

17. ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника наставници и стручни сарадници могу у току рада и професионалног развоја да напредују стицањем звања, и то: педагошког саветника, самосталног педагошког саветника, вишег педагошког саветника и високог педагошког саветника.

У Филолошкој гимназији у овом тренутку има мање од 1% наставника у звању. Тренутно су у школи два запослена који имају звање педагошки саветник: Јелена Срдић, наставник српског

језика и Александра Стевановић, психолог школе. У наредном периоду ћемо наставити да радимо на подстицању наставника и стручних сарадника да уоче важност напредовања у струци и предузму неопходне кораке. Управа школе наставиће да пружа подршку наставницима и стручним сарадницима који намеравају да у наредном периоду уђе у процедуру стицања звања педагошког саветника.

Како је за стицање звања „самостални педагошки саветник“ потребно да протекне време од две године у звању „педагошки саветник“ тако у наредном петогодишњем периоду постоји могућност и за стицања виших нивоа звања од „педагошког саветника“ како за запослене који већ имају ово звање тако и за запослене који ће се евентуално пријавити за стицање овог звања. Идентична ситуација је и са звањима „виши педагошки саветник“ и „високи педагошки саветник“. И ови поступци ће се покретати сходно заинтересованости наставника односно стручних сарадника.

Активност	Носиоци активности	Време реализације
Информисање наставника о поступку стицања звања и подстицање на укључивање у ову процедуру	Тим за професионални развој	Током године
Пријављивање заинтересованих наставника подношењем захтева	Наставници	Током године
Израда плана активности у вези са напредовањем и стицањем звања	Тим за професионални развој Наставници	Током године
Спровођење поступка	Директорка школе	Током године

18. ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА У РАД ШКОЛЕ

Како би задаци и активности које обухватају развојни циљеви били успешно реализовани, неопходно је успоставити редовну и конструктивну сарадњу са родитељима. Овакава облик сарадње одвијаће се кроз:

- Укључивање родитеља у живот и рад школе
- Информисање родитеља путем веб-сајта школе
- Пружање подршке родитељима у остваривању васпитне функције
- Одржавање редовних, индивидуалних и групних родитељских састанака
- Активно учешће у Савету родитеља, Школском одбору, рад у школских тимова,

аналитичко-истраживачким активностима

- Учешће у остваривању друштвенорисног рада;
- Подршка, помоћ и сарадња са родитељима или другим законским заступницима чија деца раде према измењеном програму ИОП-1, ИОП-у2 или ИОП-у3.

Помоћ и подршка родитеља су корисни у различитим сегментима остваривања циљева и задатака Школе. Управо због тога неопходна је стална сарадња Школе и родитеља. У овој сарадњи посебну улогу и задатке имају одељењске старешине, психолошкиње, помоћнице директорке и директорка Школе.

Одељенски старешина први успоставља контакт са родитељима ученика и има циљ да створи предуслове за што ближе и чешће контакте. У тим контактима прикупљају се подаци о карактеристикама здравственог, интелектуалног, емоционалног и социјалног развоја ученика, сазнања о интересовањима и потребама ученика и породичним приликама и условима за рад код куће.

Сарадња са родитељима се одвија кроз разноврсне активности: родитељске састанке који се планирају и реализују на почетку школске године и после сваког периода; групни разговори који се реализују према потреби у вези актуелних проблема; индивидуални разговори. Индивидуални разговори остварују се, пре свега, за време „отворених врата“, која једном недељно има сваки одељењски старешина.

Сарадња психолошкиња, помоћница директорке и директорке Школе са родитељима одвијаће се током целе школске године, а на захтев самих родитеља или по потреби ученика.

19. ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ

Циљ програма је да се обезбеде услови за прогресивне и позитивне утицаје чинилаца из друштвене средине на савремено васпитање и образовање деце. Задаци програма су планирање и реализовање заједничких активности са субјектима из окружења, повезивање школе и локалне заједнице заједничким интересима и активностима и обезбеђивање подршке локалне заједнице у активностима школе ради побољшавања услова рада ученика и запослених.

С обзиром да је у Филолошкој гимназији јасно препознат значај развоја партнерских модела сарадње са родитељима, сарадње са културним институцијама, научним центрима, медијима и локалном самоуправом и укључивања школе у друштвено корисне и културне пројекте од националног значаја и у наредном периоду наставиће се сарадња са партнерским школама у Србији, у региону и у иностранству а и радиће се на успостављању нових партнерских веза. Наставиће се сарадња са високошколским установама од интереса за Филолошку гимназију – Филолошки факултет, Факултет драмских уметности, Филозофски факултет, Друштво за српски језик и књижевност Србије. Такође, очекује се наставак сарадње са амбасадама и културним центрима земаља чији се језици изучавају у нашој школи – Гете институт, Институт Конфуције, Француски културни центар, Руски дом, Институт Сервантес, British Council, Аустријски културни форум...

Социјални партнери	Активност	Носиоци активности
Партнерске школе у Србији, региону и иностранству „Еразмус Видман”, Немачка „Галилео Галилеј”, Италија „Жар-птица”, Русија	Размене ученика	Директорка Наставници Ученици
Друштво за српски језик и књижевност Србије	Такмичења, учешће на семинарима, хоспитовање студената	Директорка Наставници Ученици
Научно-образовно културни центар "Вук Караџић"	Учешће на семинарима	Наставници Ученици
Друштво за стране језике и књижевности Србије	Такмичења, учешће на семинарима, хоспитовање студената	Директорка Наставници Ученици
Факултет драмских уметности	Сарадња, предавања на стручним предметима	Директорка Наставници Ученици Професори са факултета
Филолошки факултет	Сарадња, предавања на стручним предметима, хоспитовање	Директорка Наставници Ученици Професори са факултета
Филозофски факултет	Сарадња, предавања на стручним предметима, хоспитовање, Реализовање ПИСА истраживања	Директорка Наставници Ученици Професори са факултета Помоћнице директорке Наставници информатике
Факултет политичких наука	Сарадња, предавања на стручним предметима, хоспитовање	Директорка Наставници Ученици Професори са факултета
Француски културни центар	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Институт „Конфуције“	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Руски дом	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Институт Сервантес	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
British Council	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Аустријски културни форум	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Гете институт	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници

		Ученици
Амбасада Кореје	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасада Јапана	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасада Финске	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасада Француске	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасаде Италије	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасаде Немачке	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасаде Норвешке	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Амбасаде НР Кине	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Српско-финско друштво „Сеура”	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Образовна институција КПЕДУ из Финске	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Италијански културни центар	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Централни завод за немачке школе у иностранству	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Centro de Intercambios Escolares, Comunidad de Madrid	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Турски културни центар	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Удружење књижевних преводаца Србије	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Персијски културни центар	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Грчки културни центар	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици

Амбасада Руске Федерације	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Народни музеј, Музеј савремене уметности, Галерија САНУ, Музеј примењене уметности	Праћење текућих музејских програма	Наставници ликовне културе
Фондација „Темпус“	Сарадња, пројектне и културне активности	Директорка Наставници Ученици
Градска општина Савски венац	Учествовање у пројектима и активностима Општине везаних за образовање Предавања за ученике	Директорка Психолошкиње Представници општине наставници
Секретаријат за образовање и дечију заштиту града Београд	Учествовање у активностима Секретаријата за образовање Финансијска подршка школи	Директорка Помоћнице директорке Представници Секретаријата
Центри за социјални рад Саветовалиште за децу и омладину	Учешће у давању мишљења за ученике за које се јавила потреба за сарадњом са Центром за социјални рад Захтев за интервенцијом и укључивањем ЦСР у појединим ситуацијама Стручна предавања за родитеље и наставнике – сарадници Саветовалишта	Одељењске старешине Директорка Психолошкиње Представници ЦСР
МУП Републике Србије ПС Савски венац	Предавања за ученике Редовни контакти при текућим проблемима	Директорка Помоћнице директорке Психолошкиње Представници МУП-а наставници
ДКЦ	Промовије факултета Вршњачка едукација	Психолошкиње Тим за каријерно вођење и саветовање
Центар за младе ЦЕЗАМ	Предавања, трибине, тренинзи, отворена врата из области унапређивања менталног здравља	Психолошкиње Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
Удружење потомака ратника Србије 1912- 1920.	Обележавање значајних датума везаних за балканске ратове и Први светски рат (панои, трибине, полагање венаца....)	Наставници историје Представници Удружења
Високе школе и факултети	Презентације школа и факултета ученицима	Директорка Помоћнице директорке Психолошкиње Представници високих школа и факултета
Основне и средње школе	Сајам образовања Промоција школе у основним	Директорка Тим за маркетинг

	школама Вршњачка едукација	
Национална служба за запошљавање	Предавања и обуке за ученике	Психолошкиње Представници Службе
Библиотека Града Београда	Учествовање на трибинама Учествовање у акцијама библиотеке	Библиотекарка Представници градске библиотеке

20. ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ШКОЛЕ

Европски развојни план представља саставни део Развојног плана школе (Прилог 1).

ФИЛОЛОШКА ГИМНАЗИЈА БЕОГРАД
ЕВРОПСКИ РАЗВОЈНИ ПЛАН
ЗА ШКОЛСКУ 2025/2026. И 2026/2027. ГОДИНУ

УВОД

Филолошка гимназија је специјализована школа од посебног интереса за Републику Србију. Циљ оснивања Филолошке гимназије јесте одабир, образовање и васпитање ученика посебно обдарених за изучавање филолошких наука, српског језика, страних језика и књижевности. Поред девет живих и два класична језика у редовној настави (енглески, француски, руски, немачки, норвешки, италијански, шпански, кинески, јапански, старогрчки и латински језик), кроз факултативну наставу ученици наше школе имају прилику да уче још три страна језика: чешки, фински и корејски.

Од школске 2025/2026. године настава се одржава у складу са два наставна плана и програма: за ученике са посебним способностима за филолошке науке, са изменама и допунама за остваривање наставе оријентисане ка исходима, као и по наставном плану и програму за ученике са посебним способностима за сценске и аудио-визуелне уметности.

Да би се садржаји предвиђени наставним плановима и програмима реализовали, наставни кадар се стално стручно усавршава, односно усваја нова педагошка и методичко-дидактичка знања и вештине. Наставно особље које, између осталог, броји 10 доктора наука, 4 магистра наука, 96 мастер наставника, једног наставника са специјализацијом и једног наставника са звањем педагошког саветника, у извођењу наставе има помоћ и лектора за стране језике – матерњих говорника француског, немачког, италијанског, кинеског, јапанског, чешког и корејског језика. Лекторска настава организује се у сарадњи са истакнутим страним институцијама у области образовања и међународне сарадње.

ДОСАДАШЊА МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Филолошка гимназија дуги низ година посвећује посебну пажњу развоју међународне сарадње и ширењу мреже партнерских институција, а овде ћемо навести само неке од значајнијих:

- **Фондација „Темпус” – пројекти „Еразмус +”.** Усвајањем Стратегије Европа 2020, Република Србија је постала активни учесник у стварању заједничког европског образовног оквира чиме су се стекли услови да и установе доуниверзитетског образовања пишу и подносе пројекте „Еразмус +” као координатори или партнерске школе.
- Школске 2020. године у Филолошкој гимназији се реализовао „Еразмус +” пројекат „Како доживљавамо свој дигитални свет” (*How do we perceive our cyber-world?* 2091-1-S101-K4229-060394_3). Координатор пројекта је била I. gimnazija v Celju, из Словеније, а поред Филолошке гимназије, партнерска школа је била и IES Ordoño II, Леон из Шпаније. Врста пројекта је KA229 који подразумева школска партнерства за размене.
- **eTwinning.** Позната као најобимнија платформа за сусрет европских просветних радника и ученика, платформа eTwinning омогућава проналажење партнера за реализацију онлајн пројеката и за размену ученика. Током школске 2018/2019. године наша школа је учествовала у реализацији eTwinning пројекта *Licht und Klang* заједно са партнерским школама из Румуније и Немачке.
- **Амбасада Финске.** Под покровитељством Амбасаде Финске, а у сарадњи са Српско-

финским друштвом „Сеура” из Београда и образовном институцијом КПЕДУ из Финске, од 2018. године у Филолошкој гимназији организује се факултативна настава финског језика.

Делимично преко Еразмус пројекта, а делимично остварене сарадње Филолошке гимназије са Амбасадом Финске, пројектом размене ученика КПЕДУ и Српско-финским друштвом чланови Филолошке гимназије, наставници и ученици, били су на студијском путовању посвећеном финском моделу образовања 2023. године.

– **Амбасада Кореје** је у сарадњи са Министарством образовања Републике Кореје, Министарством просвете Републике Србије и Филолошком гимназијом 2022. године отворила иновативну ИКТ учионицу и реализовала обуке на дигиталним платформама за наставнике. У учионици је од тада до 2025. реализовано више пројеката, међу којима и дани пројектне наставе у Филолошкој гимназији.

На Међународном онлајн форуму у Колумбији 2023. године Филолошка гимназија је учествовала представљајући дигиталне компетенције и примере добре праксе из нове ИКТ учионице.

– **Централни завод за немачке школе у иностранству.** Поред лектора за немачки језик, Филолошка гимназија је међу првим школама постала центар за спровођење испита ДСД за средњошколце. Испит ДСД полаже се за добијање међународно признате дипломе о познавању немачког језика, а носиоци дипломе могу да наставе школовање на универзитетима са немачког говорног подручја без полагања додатних испита.

– **Француски институт.** Поред лекторске наставе и организовања испита ДЕЛФ за средњошколце, сарадња са Амбасадом Француске и Француским културним центром остварује се и кроз доделу посебних диплома матурантима француског одељења Филолошке гимназије којима се потврђује да наши ученици поседују висок ниво познавања овог језика. Ове допуне редовној дипломи о завршетку средњег образовања омогућавају ученицима француских одељења Филолошке гимназије да се упишу на француске универзитете без полагања језичких тестова.

– **Италијански културни центар.** Споразумом између Амбасаде Италије, Италијанског културног центра и Филолошке гимназије, у Филолошкој гимназији је од 2018. године организована и лекторска настава италијанског језика.

– ***Centro de Intercambios Escolares, Comunidad de Madrid.*** Центар за размену ученика јесте образовна установа која делује у оквиру Секретаријата за образовање и омладину Аутономне заједнице Мадрида. Активности које Центар нуди својим корисницима јесу размена ученика са школама из Мадрида, као и студијска путовања чији је циљ упознавање са културно-историјским знаменитостима централног дела Шпаније.

– **Школа „Еразмус Видман”, Немачка.** Размена ученика немачких одељења.

– **Школа „Галилео Галилеј”, Италија.** Размена ученика који уче италијански као први страни језик.

ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Школа доноси Европски развојни план на основу следећих законских и стратешких оквира:

- **Стратегија развоја образовања у Србији до 2030. године** („Сл. гласник Републике Србије”, бр. 63/2021 од 23. јуна 2021) Средње опште и уметничко образовање и васпитање: задатак 1 – бити главни носилац развоја земље; задатак 2 – доприносити очувању и развоју националних и културних специфичности и идентитета; задатак 3 – могућност стварања нових вредности у науци, привреди, технологији, социјалној сфери, спорту и другим областима; задатак 4 - надграђују културу у којој је свако уважен и поштован, као и културу солидарности; задатак 5 - обезбеђивање једнаких шанси за сву децу.
- **Erasmus + Programme Guide 2026** – развој талената, иновације и већа друштвена кохезија препознати су као главни циљеви и потребе европског друштва. У постизању ових циљева, образовање и млади имају кључну улогу кроз промовисање заједничких европских вредности, јачање интеркултуралног дијалога и осећања припадности заједници.
- **Закон о основама система образовања и васпитања** („Сл. гласник Републике Србије” 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025).

Члан 49 Закона односи се на обезбеђивање и унапређивање квалитета рада установе. Члан 50 Закона дефинише развојни план као стратешки документ развоја установе који садржи приоритете у остваривању образовно-васпитног рада, као и друга питања од значаја за развој установе. Чланом 151 Закона прописано је да је наставник и стручни сарадник дужан да се стално стручно усавршава ради успешнијег остваривања и унапређивања образовно-васпитног рада, стицања и унапређивања компетенција потребних за рад, а у складу са општим принципима за постизање циљева образовања и васпитања и стандарда постигнућа.

- Закон о средњем образовању и васпитању 6/2020. Чланови 2 и 2а Закона дефинишу циљеве и опште исходе средњег образовања и васпитања, као и међупредметне компетенције. У члану 9 Закона наводе се елементи које треба да садржи развојни план школе, као што су активности усмерене на достизање циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета, план сарадње са другим школама, органима и организацијама од значаја за рад школе, као и друга питања од значаја за развој школе.
- Правилник о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника.
- Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја.
- Правилник о стандардима квалитета рада установе.
- Развојни план Филолошке гимназије 2026–2030.
- Школски програм 2025–2029. (дел. број 929 од 19. новембра 2025. године).
- Годишњи план рада Филолошке гимназије за шк. 2025/2026. годину (дел. број 680 од 15. септембра 2025. године).

СНАГЕ, СЛАБОСТИ, ПОТРЕБЕ

Да би се даље унапређивале међународне димензије развоја школе, уочене су следеће снаге, слабости и потребе.

Снаге:

- стручан наставни кадар који у доброј мери познаје стране језике и има искуства у писању пројеката и управљању пројектима, у писању истраживачких радова и у учешћу у радним групама;
- мотивисаност ученика да стичу знања и постижу резултате и у пољима интересовања која се не односе само на предметну наставу;
- спремност и подршка управе за иновације, нове идеје, подршку и помоћ свим заинтересованим наставницима за остваривање међународне сарадње;
- подршка родитеља у реализацији пројеката;
- широка понуда ваннаставних активности која ће на овај начин бити додатно обogaћена;
- традиционална отвореност за сарадњу са другим школама и институцијама, не само у земљи, већ и у региону и иностранству.

Слабости:

- недовољна заинтересованост једног дела наставника и њихов отпор за увођење промена у постојећи систем рада;
- недовољна спремност извесног броја наставника на међупредметну сарадњу, нарочито између филолошке групе предмета и општеобразовних предмета;
- слаба припремљеност за спровођење пројектне наставе.

Потребе

Имајући у виду програме развоја других школа (школе са билингвалним одељењима, школе са специјализованим одељењима за обдарене ученике, школе које реализују програм међународне ИВ дипломе, поједине приватне школе са иновативним програмима рада), потребно је да обратимо пажњу и да јасно дефинишемо компаративне предности Филолошке гимназије, чиме ће она задржати и оснажити своју конкурентност.

Зато је потребно додатно професионално усавршавање кадра ради развоја лидерских вештина, ефикасног управљања људским ресурсима, стицања компетенција за примену дигиталних технологија, иновативних и креативних метода у настави, јача повезаност у раду стручних тела, садржајно и суштинско усклађивање градива где год је таква корелација изводљива и постављање потреба ученика у средиште свих реформских и развојних процеса у школи.

Посебно, на пољу унапређивања наставе страних језика, у наредном периоду биће остварена блиска сарадња са Европским центром за живе језике у Грацу (ECML – *European Center for Modern Languages*) који пружа како прилике за професионално усавршавање наставника тако многобројне ресурсе који се могу применити у настави. Исто тако, покушаћемо да успоставимо сарадњу са надлежним органима у оквиру Савета Европе у Стразбуру будући да је Заједнички европски оквир за живе језике настао на иницијативу ове међународне организације.

ВРСТЕ ЕВРОПСКИХ ПРОЈЕКТА

Образовне установе у Републици Србији имају могућност да пуноправно учествују у програмима *Еразмус +* у оквиру кључне акције 1 (КА1), четири врсте пројекта кључне активности 2 (КА2), као и Школских партнерстава за размене. Планиране активности треба да су релевантне како за појединце, тако и за организацију у целини јер је њихов утицај на квалитет наставе и учења већи када представљају саставни део стратешког документа школе као што је Европски развојни план.

– **КА1 мобилност за школе.** Пројектима овог типа остварује се подршка професионалном развоју запослених у области образовања, побољшање знања страних језика учесника, повећање капацитета установа, као и јачање веза између формалног образовања, запошљавања и предузетништва. У овим пројектима мобилности могу учествовати наставници и стручни сарадници, а активности обухваћене пројектом могу бити учествовање у обукама у циљу професионалног усавршавања, посматрање на радном месту (*job shadowing*) и држање наставе у партнерској школи у иностранству.

– **КА2 стратешка партнерства у области општег образовања.** Ово су међународни пројекти којима се подстичу развој, размена и примена иновативних наставних пракси, као и узајамно учење и размена искустава на европском нивоу. Поред наставног особља, стручних сарадника и менаџмента школе, учесници у пројекту могу бити и ученици из три различите програмске земље уколико се конкурише за школска партнерства за размене. Приликом подношења конкурсне пријаве, потребно је образложити најмање један хоризонталан и један специфичан приоритет који су наведени у Програмском водичу *Еразмус +*⁴.

– **Партнерства *eTwinning*.** У овој врсти пројекта могу да учествују само школе које су добиле *eTwinning* ознаку за школе, а представљају комбинацију виртуелне сарадње на порталу *eTwinning* и посету партнерској школи (комбинована мобилност).

Узимајући у обзир капацитете наставног кадра и ученика Филолошке гимназије, не постоје објективне препреке за учешће школе у свим наведеним врстама пројекта.

УКЉУЧИВАЊЕ НОВОСТЕЧЕНИХ ЗНАЊА, КОМПЕТЕНЦИЈА И ИСКУСТАВА У ДАЉИ РАЗВОЈ ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Стручно се усавршавајући у међународном окружењу, наставно особље ће стећи додатно самопоуздање да примере добре праксе примени у настави, као и да на изазове савремене наставе одговори иновативним и креативним наставним методама. Међутим, добит за ученике је још већа када кроз размене добију прилику да стекну искуство самосталног сналажења у новој средини, да упознају другачији начин живота у породицама домаћина, да развију толеранцију и поштовање како за стране културе тако и за националну културу, да усаврше знање страних језика и на тај начин добију додатну потврду да је знање стечено у учионици функционално и практично примењиво и у реалном животном окружењу.

ПЛАНИРАНА МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Чланови стручног већа за немачки и норвешки језик дефинисали су реализацију:

Немачки:

1. ДСД и PASCH

2. Sommercamp Kiten: Летњи језички камп за припрему ДСД2 испита у Китену, Буграска

Овај летњи камп намењен је ученицима који се припремају за ДСД2 испит. Камп се одржава у месту Китен на обали Црног мора. Циљ је интензивна припрема за Немачку језичку диплому, вежбање презентације и дискусије као и размена искустава са ученицима из других земаља.

3. Размена ученика

Наша школа већ дуги низ година остварује програм размене ученика са Еразмус Видман гимназијом из Швебиш Хала. Ова размена остварује се у другом разреду; у првом делу размене наши ученици су домаћини вршњацима из Немачке у трајању од седам дана. У другом делу наши ученици у пратњи својих наставника немачког језика одлазе у узвратну посету у Швебиш Хал. Тамо се упознају са функционисањем немачког школског система као и са културом и начином живота овог немачког града.

4. Сарадња са WHZ (Westsächsische Hochschule Zwickau)

Школске 2025. године наша школа је потписала Споразум о сарадњи са Западносаксонским универзитетом у Цвикау. У оквиру ове сарадње наши ученици који уче немачки језик учествују у универзитетској радионици „FerienUni“ која се одржава сваке јесени. Током ове радионице ученици се упознају са студентским животом у Цвикау и недељу дана слушају одабрана предавања.

5. Пројекат „Donau Online“

Од 2018. године наша школа део је пројекта Донау Онлајн. Овај регионални културни пројекат повезује земље дунавског региона кроз дигиталну платформу. Обухвата земље кроз које протиче Дунав као и друге државе дунавског региона са циљем да се створи заједнички информативни и културни простор кроз промоцију културе и образовања. Ученици са вршњацима из других земаља на немачком језику у онлајн фази стварају различите садржаје (репортаже, интервијуе, филмове и сл.) и у оквиру оладинског кампа припремају заједничку представу коју изводе у Улму током Дунавског фестивала који се одржава сваке две године.

6. Пројекат „Junge Donaubotschafter“

Наша школа учествује у овом пројекту који има за циљ да образује младе људе у амбасадоре свог региона са циљем да представљају своју културу и раде на јачању сарадње и дијалога у дунавском региону.

7. Програм „Europas Jugend lernt Wien kennen“

У оквиру овог програма који организује аустријско Министарство за образовање млади људи између 16 и 26 година имају прилику да проведу недељу дана у Бечу у упознају се са историјским, културним, економским и политичким одликама овог града и ове области.

8. Као PASCH-гимназија учествујемо на интернационалном такмичењу **Vorspielprojekt “Balkan liest vor”**. Такмичење је искључиво за први разред.

8. Сарадња са универзитетом у Јени (Schnupperstudium)

9. Као предлог за будући пројекат **Jugend debattiert**

<https://www.jugend-debattiert.de/>

Међународни образовни програм и дебатно такмичење за ученике средњих школа са циљем развијања културе дијалога, аргументације и демократског раумишљања код младих.

Норвешки:

1. Сарадња са **Амбасадом Краљевине Норвешке и Библиотеком града Београда** у организовању и оболежавању 200 година од рођења највећег норвешког драмског писца Хенрика Ибсена.

2. Сарадња са различитим преводилачким и књижевним пројектима са издавачком кућом **Трећи трг**.

Стручно веће биологије, хемије и физике планира реализацију **Bio-Lingua Lab међународног интердисциплинарног пројекта** који повезује биологију, хемију и стране језике кроз анализу научног дискурса у различитим културним контекстима. Пројекат полази од идеје да је наука универзална, али да се начин на који се научно знање саопштава разликује у зависности од језика и културног контекста. Ученици истражују како универзални биохемијски процеси (нпр. фотосинтеза, ћелијско дисање, метаболизам, загађење средине) функционишу у природи — али и како се о њима говори, пише и дебатира у различитим језицима и медијима.

Пројекат комбинује: научно истраживање, језичку анализу стручне терминологије, медијску писменост и међународну сарадњу ученика.

Завршни продукт је вишејезични дигитални научни часопис који обједињује чланке, анализе и термине из свих партнерских земаља.

Кроз сарадњу са партнерским школама, ученици ће заједнички креирати вишејезични дигитални научни часопис који обједињује научна објашњења, поређење терминологије, етимолошке увиде и критичку анализу медијског дискурса.

Циљеви:

Унапређивање разумевања одабраних биолошких и хемијских појмова.

Развијање стручне терминологије на страном језику.

Анализа сличности и разлика у научној терминологији међу језицима.

Развијање критичког мишљења кроз поређење научног и популарнонаучног дискурса.

Јачање интеркултуралних компетенција и вештина дигиталне сарадње.

Подстицање интердисциплинарног учења (СТЕМ + хуманистичке науке).

Чланови стручног већа за италијански језик препознају и истичу значај наставка сарадње са:

1. Гимназијом „Галилео Галилеј“ из Катаније-размена ученика;
2. Удружењем ***Gargnano Cultura*** – организовање студијских путовања са циљем упознавања са културно-историјским знаменитостима Гарњана, области на и око језера Гарда;
3. са **Италијанском амбасадом и Италијанским институтом за културу** у Београду.

Директорка школе

Председница Школског одбора
